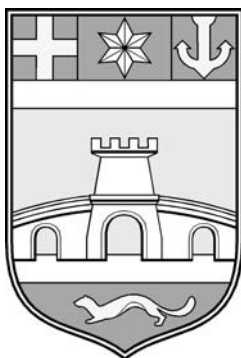

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

**INFORMACIJA O
PROGRAMIMA POTICANJA
POLJOPRIVREDE NA PODRUČJU
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE
U 2013. GODINI**

Materijal pripremljen u

*Upravnom odjelu za poljoprivredu i
ruralni razvoj Osječko-baranjske županije*

Osijek, ožujka 2014.

**INFORMACIJA O
PROGRAMIMA POTICANJA
POLJOPRIVREDE NA PODRUČJU
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE
U 2013. GODINI**

UVOD

Osječko-baranjska županija je područje bogatih i kvalitetnih prirodnih resursa - zemljišta dobre plodnosti, klimatskih pogodnosti i obilja vodenih resursa. Važnost poljoprivrede proizlazi, ne samo iz tradicionalne uloge osiguranja prehrambenih potreba stanovništva, razvoja prehrambene industrije, već iz njene uloge u očuvanju ruralnog prostora, ekološke ravnoteže i održanju tradicijskih vrijednosti, materijalne i duhovne kulture hrvatskog sela.

Uvidom u podatke o strukturi poljoprivrednog zemljišta s cjelokupnog područja Osječko-baranjske županije razvidno je kako je ukupna poljoprivredna površina Osječko-baranjske županije 212.013 hektara i sastoji se od:

- oranica i vrtova	201.705 ha
- voćnjaka	3.564 ha
- vinograda	2.083 ha
- livada	2.641 ha
- pašnjaka	2.020 ha.

Mogućnosti za ekonomski razvitak i poboljšanje uvjeta življenja na području naše Županije nalaze se prije svega u prirodnim resursima, očuvanom okolišu, relativno nezagađenom tlu, bogatstvu vodotokova, umjerenoj klimi što omogućava bogatstvo biljnog i životinjskog svijeta, kako u prirodi (poznate slavonske šume) tako i mogućnostima uzgoja, dobrom zemljopisnom položaju, izgrađenosti infrastrukture i napose u ljudskom potencijalu.

Osječko-baranjska županija pokrenula i provodi niz projekata s ciljem razvoja i unaprjeđenja poljoprivrede na području naše Županije. Potrebna financijska sredstva za provedbu razvojnih projekata u poljoprivredi Županija je osigurala iz prihoda od raspolaganja poljoprivrednima zemljištem u vlasništvu države, sukladno propisima koji reguliraju navedeno.

Hrvatska poljoprivredna politika i hrvatska poljoprivreda u razdoblju koje je prethodilo pridruživanju Republike Hrvatske Europskoj uniji učinile su konačne prilagodbe i usklađivanje sa sustavom Zajedničke poljoprivredne politike EU (ZPP) i pravilima korištenja europskih poljoprivrednih fondova - Europski poljoprivredni garancijski fond (EAGF) i Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EAFRD), donošenjem Zakona o potporama poljoprivredi i ruralnom razvoju ("Narodne novine" broj 120/12. i 136/12.).

Zakonom o potporama poljoprivredi i ruralnom razvoju (u daljnjem tekstu: Zakon) uređeni su:

1. uvjeti i postupak za dodjelu izravnih plaćanja poljoprivrednim gospodarstvima te njihova visina od 2013. godine, a koja obuhvaćaju
 - ZPP izravna plaćanja i
 - plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima u prijelaznom razdoblju od tri godine nakon pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji;
2. visina izravnih plaćanja za proizvodnu 2012. godinu, radi usklađivanja s iznosima potpore utvrđenim u pregovorima;
3. mjere ruralnog razvoja od 2013. godine koje obuhvaćaju nacionalne mjere ruralnog razvoja i pretpristupnu EU pomoć poljoprivredi i ruralnom razvoju, što će se primjenjivati do konca 2013. godine, te mjere ruralnog razvoja od 2014. godine u skladu s EU propisima za novo programsko razdoblje 2014. - 2020.;

4. državna potpora poljoprivredi i ruralnom razvoju, odnosno pravila za dodjelu potpore izvan okvira ZPP, a koja se dodjeljuje iz državnog proračuna Republike Hrvatske ili iz lokalnih proračuna jedinica lokalne samouprave - općina i gradova i jedinica područne (regionalne) samouprave - županija;
5. inspekcijski i upravni nadzor nad provedbom Zakona.

Prema članku 48. Zakona, državne potpore provode se sukladno pravilnima Europske unije o pružanju državne potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju, a pored ostalog obuhvaćaju i potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju koje su financirane iz proračuna jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave i uređene njihovim aktima.

Državnim potporama karakteriziraju se:

- postojeće potpore, u primjeni prije pristupanja i koje se žele primjenjivati u prijelaznom razdoblju od tri godine nakon pristupanja Republike Hrvatske u Europsku uniju,
- nove državne potpore koje će se primjenjivati nakon pristupanja.

Postojeće državne potpore prijavljuju se Europskoj komisiji u razdoblju od četiri mjeseca od dana pristupanja, nakon čega Europska komisija može pokrenuti postupak za ukidanje pojedine mjere državne potpore koje nisu usklađene s zajedničkim tržištem Europske unije.

Davatelji državnih potpora su: Republika Hrvatska putem ovlaštenih pravnih osoba i središnjih tijela državne uprave te jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave. Prethodno navedeni davatelji državnih potpora sukladno članku 50. stavka 2. Zakona do 1. ožujka, odnosno do 10. rujna 2013. godine prijavljivali su Ministarstvu poljoprivrede postojeće mjere lokalne potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju koje žele zadržati i nakon pristupa Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Sam postupak prijavljivanja postojećih mjera lokalnih potpora poljoprivredi i ruralnom razvoju uređen je Pravilnikom o načinu prijavljivanja i prikupljanja podataka o postojećim mjerama lokalne potpore te o načinu vođenja i sadržaju registra državnih potpora poljoprivredi i ruralnom razvoj ("Narodne novine" broj 16/13.) i Pravilnika državnim potporama poljoprivredi i ruralnom razvoj ("Narodne novine" broj 101/13.).

Postupajući u skladu s prethodno navedenim Osječko-baranjska županija je prijavila lokalne potpore poljoprivredi koje želi dodjeljivati u navedenom trogodišnjem razdoblju, a koje su u skladu s Zajedničkom poljoprivrednom politikom, te dostavila potrebnu dokumentaciju.

Kao postojeće potpore koje Osječko-baranjska županije želi provoditi u razdoblju 2013.-2015. godine, prijavljene su Ministarstvu poljoprivrede sljedeće potpore iz članka 2. stavak . točke b), c) i d) Odluke o poticanju poljoprivrede i ruralnog razvoja u razdoblju 2013. do 2015. godine ("Županijski glasnik" broj 4/11., 4/12. i 7/13.) i to:

- posebne potpore poljoprivredi:
 1. potpora za istraživačke projekte u poljoprivredi
 2. potpora za pomoć oštećenima u slučaju elementarne nepogode
 3. potpora sudionicima manifestacija
 4. potpora za edukaciju poljoprivrednika
 5. potpora za zaštitu autohtonih proizvoda
 6. potpora malim poduzetnicima u poljoprivredi
- potpora za uređenje ruralnog prostora
- potpora za poboljšanje i povećanje produktivnosti tla.

Također su kao postojeće potpore prijavljeni sljedeći projekti i program:

1. Kontrola plodnosti tala na poljoprivrednim gospodarstvima
2. Unaprjeđenje genetskog potencijala u stočarstvu na području Osječko-baranjske županije

3. Program sufinanciranja državne izmjere i katastra nekretnina na području Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 4/12. i 13/12.)

I. POSEBNE POTPORE U POLJOPRIVREDI U 2013. GODINI

Posebne potpore u poljoprivredi u 2013. godini ostvarivale su se temeljem Odluku o poticanju poljoprivrede i ruralnog razvoja na području Osječko-baranjske županije u razdoblju od 2013. do 2015. godine ("Županijski glasnik" broj 4/11., 4/12. i 7/13. nastavno: Odluka).

Radi stvaranja pretpostavki za provedbu Županijske razvojne strategije u dijelu koji se odnosi na razvoj poljoprivrede i ruralnog prostora, Županija je uredila uvjete, način i postupak poticanja poljoprivrede sredstvima proračuna Osječko-baranjske županije, a u svrhu unaprjeđenja poljoprivrede, te ruralnog razvoju kroz očuvanje ruralnog prostora i unaprjeđenje kvalitete života u tom prostoru na području Osječko-baranjske županije. Poticanje poljoprivrede i ruralnog razvoja ostvaruje se dodjelom potpora, odnosno provođenjem i sufinanciranjem projekata koji imaju za cilj razvoj i unaprjeđenje poljoprivrede i ruralni razvoj.

Korisnici sredstava iz proračuna Osječko-baranjske županije, odnosno potpora utvrđenih Odlukom su fizičke i pravne osobe koje imaju prebivalište, odnosno sjedište na području Županije i koje ispunjavaju uvjete utvrđene Odlukom odnosno posebnim propisima o potporama u poljoprivredi i ruralnom razvoju.

Postupak obrade podnesenih zahtjeva provodi Povjerenstvo za potpore u poljoprivredi i ruralnom razvoju na području Županije. Odluku o dodjeli potpora donosi župan na prijedlog Povjerenstva, a iste se odobravaju do utroška sredstava planiranih u proračunu Županije za svaki pojedini projekt.

1. Potpora za istraživačke projekte u poljoprivredi

Potpore za istraživačke projekte u poljoprivredi kojim se financiraju ili sufinanciraju istraživački projekti primjenjivi u poljoprivredi, a koju provode pravne osobe registrirane za znanstvene, odnosno istraživačke radove, dodjeljuje se posebna potpora za:

- istraživanje tržišta i marketinga u poljoprivredi
- istraživanje u području prerade, skladištenja i čuvanja poljoprivrednih proizvoda
- istraživanje vezano uz navodnjavanje, stočarsku proizvodnju, dugogodišnje nasade i ekološku proizvodnju.

Potpore za pojedini istraživački projekt sukladno Odluci iznosi od 10.000,00 do 50.000,00 kuna u ovisnosti od značaja pojedinog projekta za unaprjeđenje poljoprivrede i prehrambene industrije, a ostvaruje se pod sljedećim uvjetima:

- da se istraživački projekt provodi na području Županije
- da je projekt primjenjiv na poljoprivrednim gospodarstvima.

U 2013. godini odobrena je potpora za istraživački Projekt Poljoprivrednog fakulteta pod nazivom "Utvrđivanje genetske čistoće crne slavonske svinje", voditelja Projekta doc.dr.sc Vladimir Margeta., a koji je nastavak na istraživački projekt iz 2012. godine. Cilj Projekta je očuvanje i oplemenjivanje crne slavonske pasmine svinja te omogućavanja malim poljoprivrednim gospodarstvima tržišno konkurentnu proizvodnju. Projekt "Utvrđivanje genetske čistoće crne slavonske svinje", Županija je sufinancirala s iznosom od 10.000,00 kuna.

Provedbom navedenog Projekta u 2013. godini obavljen je genetski test na 30 uzoraka crne slavonske svinje, a krajnji cilj je testiranje cjelokupne populacije crne slavonske svinje na području Osječko-baranjske županije. Voditelj projekta je doc.dr.sc Vladimir Margeta.

Na Poljoprivrednom fakultetu u Osijeku u 2012. godini obavljena su preliminarna istraživanja na uzorku od 70 rasplodnih krmača i nerasta crne slavonske svinje, a rezultati tih istraživanja poslužili su za formiranje genetski čistog nukleusa stada kao temelja uzgojno-seleksijskih mjera u svrhu poboljšanja i unaprjeđenja ove pasmine. To je rezultiralo značajnim pomacima u pogledu povećanja broja uzgajivača i rasplodnih svinja crne slavonske pasmine-fajferice, tako da je Osječko-baranjska županija postala vodeća u Republici Hrvatskoj po broju uzgajivača i rasplodnih krmača (približno 350 umatičenih grla).

2. Potpora za pomoć oštećenima u slučaju elementarne nepogode

Potpore za pomoć oštećenima u slučaju elementarne nepogode dodjeljuje se obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima i poljoprivrednim obrtima u slučaju štete od elementarne nepogode u poljoprivrednoj proizvodnji, odnosno objektima za poljoprivrednu proizvodnju kada ne ostvaruju pomoć iz državnog proračuna. Visina potpore ovisi o visini utvrđene ukupne štete te ne može biti veća od 25% ukupno utvrđene štete, a iznosi maksimalno 10.000,00 kuna.

U 2013. godini temeljem navedene Odluke dodijeljena su 4 potpore za ovu namjenu u ukupnom iznosu od 22.000,00 kuna, a podaci o korisnicima i iznosima dani su u tablici 1.

Tablica 1. Pregled dodijeljenih potpora oštećenima u slučaju elementarne nepogode

Redni broj	Naziv	Iznos
1.	Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo Marinko Galić	5.000,00
2.	Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo Vlado Horvatić	2.000,00
3.	Poljoprivredno gospodarstvo Tomislava Tremboša	5.000,00
4.	Općina Podgorač	10.000,00

Izvor: Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj Osječko-baranjske županije

3. Potpora sudionicima manifestacija

Potpore sudionicima i organizatorima manifestacija, dodjeljuje se kao posebna potpora poljoprivredi u okviru horizontalnih instrumenata potpore koji se primjenjuju i na poljoprivredni sektor. Dodjeljuje se za sajmove, festivale, smotre, natjecanja i druge srodne manifestacije koje su od značaja za razvoj poljoprivrede, autohtonih proizvoda, očuvanje tradicije i kulturne baštine na području Županije, a koji su od interesa za Županiju.

Potpore se odobrava za nastale troškove vezane uz zakup izložbenog prostora, promidžbeni materijal, brošure, letke, nabavu narodnih nošnji, instrumenata, kao i druge opravdane troškove koji su u neposrednoj vezi s navedenim manifestacijama.

Visina potpore određuje se ovisno o značaju manifestacije za ostvarivanje ciljeva Županije i može iznositi do 50% opravdanih troškova.

U 2013. godini temeljem Odluke dodijeljeno 136 potpore u ukupnom iznosu od 887.167,00 kuna, a podaci o korisnicima i iznosima dani su u tablici 2.

Tablica 2. Pregled dodijeljenih potpora sudionicima manifestacija

Redni broj	Naziv	Iznos u kunama
1.	Kulturno umjetničko društvo "Sloga", Satnica Đakovačka	4.000,00
2.	Pčelarska udruga "Levanjska Varoš"	5.000,00
3.	Sveučilište J.J.Strossmayera u Osijeku	4.000,00
4.	Udruga Regionalni etno centar Osijek,	3.000,00
5.	Šokačka grana Osijek	5.000,00
6.	Udruga Runovićana u Osijeku	3.000,00
7.	Konjogojska udruga Petrijevi	2.000,00
8.	Konjogojska udruga Bučje Gorjansko	2.000,00
9.	Konjički klub "Rido" Strizivojna	5.000,00
10.	Konjogojska udruga "Sokol" Zelčin	3.000,00
11.	Glazbena udruga "Đerdani" Đakovo	3.000,00
12.	Udruga za očuvanje starih običaja "Ancikredla" Razbojište	1.000,00
13.	Kulturno umjetničko društvo "Josip Šošić" Tenja	2.000,00
14.	Udruga Šokaca Đakovštine	3.000,00
15.	Kulturno umjetničko društvo Mladi Šokci Duboševica	2.000,00
16.	Slavonsko tamburaško društvo Pajo Kolarić Osijek	10.000,00
17.	Hrvatsko kulturno umjetničko društvo "Osijek 1862"	4.500,00
18.	Braniteljska zadruga "Šokac" Brođanci	2.000,00
19.	Osječki sajam d.o.o. Osijek	35.000,00
20.	Kulturno umjetničko društvo "Brođanci" Brođanci	5.000,00
21.	Hrvatsko kulturno umjetničko društvo "Harkanovci" Harkanovci	3.000,00
22.	Romsko kulturno umjetničko društvo "Darda" Darda	3.000,00
23.	Kulturno umjetničko društvo "Đeram" Viljevo	3.000,00
24.	Kulturno umjetničko društvo "Baranjac" Topolje	2.000,00
25.	Kulturno umjetničko društvo "Kolo" Nard	3.000,00
26.	Konjogojska udruga Piškorevci	2.000,00
27.	Konjogojska udruga Laslovo	2.000,00
28.	Kulturno umjetničko društvo "Golubica Grabovac"	3.000,00
29.	Hrvatsko društvo za proučavanje obrade tla Osijek	3.000,00
30.	Udruga žena Općine Darda	3.000,00
31.	Hrvatsko kulturno umjetničko društvo "Darda" Darda	10.000,00
32.	Mađarsko kulturno umjetničko društvo Darda, Darda	3.000,00
33.	Kulturno umjetničko društvo "Kolo" Nard	3.000,00
34.	Kulturno umjetničko društvo "Ante Evetović Miroljub" Veliškovci, Gat i Tiborjanci	4.000,00
35.	Kulturno umjetničko društvo "Zora" Piškorevci	4.000,00

36.	Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo Dario Đurković Marjančaci	3.000,00
37.	Udruga pčelara "Valpovština" Valpovo	3.000,00
38.	Turistička zajednica Osječko-baranjske županije	316.667,00
39.	Kulturno umjetničko društvo "Šokadija" Strizivojna	3.000,00
40.	Kulturno umjetničko društvo "Drenjanci" Drenje	5.000,00
41.	Srpsko kulturno umjetničko društvo "Sveti Sava" Tenja	5.000,00
42.	Hrvatsko kulturno umjetničko društvo "Željezničar" Osijek	3.000,00
43.	Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo Bježančević Anđelka Semeljci	3.000,00
44.	Hrvatsko kulturno umjetničko društvo "Lisinski" Našice	4.000,00
45.	Hrvatsko kulturno umjetničko društvo "Branko Erceg" Erdut	3.000,00
46.	Kulturno umjetničko društvo "Josip Čoklić" Rakitovica	3.000,00
47.	Kulturno umjetničko društvo "Šokadija" Budrovci	2.000,00
48.	Hrvatsko kulturno umjetničko društvo "Izvor" Donja Motičina	10.000,00
49.	Kulturno umjetničko društvo "Franjo Ebling" Sveti Đurađ	7.000,00
50.	Udruga Etno centar Osijek	3.000,00
51.	Kulturno umjetničko društvo "Veseli šokci" Punitovci	2.000,00
52.	Kulturno umjetničko društvo "Zagorci" Beljevci	3.000,00
53.	Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti Zagreb	3.000,00
54.	Udruga uzgajivača crne slavonske svinje Slavonije, Baranje i Zapadnog Srijema Vukojevci	5.000,00
55.	Glas Slavonije d.d. Osijek	5.000,00
56.	Kulturno umjetničko društvo "Kondrić" Kondrić	2.000,00
57.	Kulturno umjetničko društvo "Drenjanci" Drenje	2.000,00
58.	Mađarsko kulturno umjetničko društvo "Vardarac" Vardarac	3.000,00
59.	Kulturno umjetničko društvo "Šandor Petefi" Dalj Planiana	5.000,00
60.	Kulturno umjetničko društvo "Slavonac" Podravska Moslavina	5.000,00
61.	Kulturno umjetničko društvo "Tena" Đakovo	25.000,00
62.	Kulturno umjetničko društvo "Ledina" Gašinci	3.000,00
63.	Kulturno umjetničko društvo "Kuševac" Kuševac	3.000,00
64.	Tamburaška udruga "Slavnski san" Kuševac	2.000,00
65.	"Slavonka" Udruga za očuvanje baštine Našice	2.000,00
66.	Udruga "Koraci baštine" Zagreb	5.000,00
67.	Udruga "Šuška" Osijek	2.000,00
68.	Lokalna akcijska grupa Karašica	6.000,00
69.	Općina Trnava	10.000,00
70.	Kulturno umjetničko društvo "Šokadija" Strizivojna	3.000,00
71.	Kulturno umjetničko društvo "Dukat" Vladislavci	2.000,00
72.	Ženska vokalna skupina "Đakovčanke" Đakovo	2.000,00
73.	Kulturno umjetničko društvo "Bizovac" Bizovac	5.000,00

74.	Kulturno umjetničko društvo "Veseli Šokci", Punitovci	4.000,00
75.	Udruga voćara, vinara i vinogradara "Sveti križ" Branjin Vrh	3.000,00
76.	Udruga žena veselog srca Lapovci	4.000,00
77.	Udruga žena Vita Erdut	2.000,00
78.	Kulturno umjetničko društvo "Branko Radičević" Dalj	2.000,00
79.	Kulturno umjetničko društvo "Šokadija" Bocanjevci	3.000,00
80.	Kulturno umjetničko društvo "Kuševac" Kuševac	4.000,00
81.	Kulturno umjetničko društvo "Širokopoljac" Široko Polje	4.000,00
82.	Konjogojska udruga "Vranac" Laslovo	3.000,00
83.	Kulturno umjetničko društvo "Šokadija" Ivanovci, Marjančaci i Zelčín	2.000,00
84.	Konjogojska udruga Široko Polje	3.000,00
85.	Općina Podgorač	2.000,00
86.	Konjički klub "Slavonija i Baranja" Ernestinovo	3.000,00
87.	Udruga "Dani slavonske šune" Našice	20.000,00
88.	Kulturno umjetničko društvo "Zora" Piškorevci	2.000,00
89.	Kulturno umjetničko društvo "Josip Čoklić" Rakitovica	3.000,00
90.	Konjogojska udruga "Drava" Bijelo Brdo	3.000,00
91.	Matica Slovačaka, Joispovac Punitovački	1.000,00
92.	Općina Bilje	20.000,00
93.	Općina Draž, Mjesni odbor Batina	3.000,00
94.	Kotro obrt Beli Manastir	5.000,00
95.	Konjički klub "Slavonac" Čepin	2.000,00
96.	Udruga Hrvata iz Bosne, Bosanski prsten Dopsin	3.000,00
97.	Mađarsko kulturno društvo "Dosza Gyory" Hrastin	3.000,00
98.	Kulturno umjetničko društvo "Širokopoljac" Široko Polje	2.000,00
99.	Kulturno umjetničko društvo "Šokadija" Ladimirevci	3.000,00
100.	Kulturno umjetničko društvo "Budrovci" Budrovci	3.000,00
101.	Klapa Slavonica Đakovo	2.000,00
102.	Udruga "Paleta suvenira" Osijek	2.000,00
103.	Kulturno umjetničko društvo "Ravnica" Habjanovci	2.000,00
104.	Kulturno umjetničko društvo "Lisinski" Našice	5.000,00
105.	Udruga za promicanje enogastroturizma "Dekanter" Osijek	1.500,00
106.	Vinoteka "Vinita" Osijek	2.000,00
107.	Turistička zajednica Baranje, Beli Manastir	5.000,00
108.	Udruga vinara i vinogradara Erdut-Podunavlje	5.000,00
109.	Županijski savez pčelara Osječko-baranjske županije	3.500,00
110.	Udruga voćara "Voćar-Đakovština" Đakovo	5.000,00

111.	Željko Gramaz i Maja Sajler-Garmaz, Osijek	3.000,00
112.	Ljiljanka Mitoš Svoboda, Osijek	2.000,00
113.	Katava d.o.o. Osijek	10.000,00
114.	Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo Gazdić, Valpovo	15.000,00
115.	Poljoprivredni fakultet u Osijeku	3.000,00
116.	Sveučilište J.J.Strossmayera u Osijeku	4.000,00
117.	Kulturno umjetničko društvo "Franjo Ebling" Sveti Đurađ	2.000,00
118.	Kulturno umjetničko društvo "Gorjanac" Gorjani	4.000,00
119.	Hrvatsko kulturno umjetničko društvo "Darda" Darda	5.000,00
120.	Šokačka grana Osijek	5.000,00
121.	Udruga žena "Slavonke" Drenje	2.000,00
122.	Kulturno umjetničko društvo "Tamburica", Velimirovac	4.000,00
123.	Kulturno umjetničko društvo "Zora", Piškorevci	1.000,00
124.	Općina Vladislavci	2.000,00
125.	Županijski savez pčelara Osječko-baranjske županije	10.000,00
126.	Kulturno umjetničko društvo "Đurđenovac", Đurđenovac	2.000,00
127.	Zavičajni klub Ličana "Gacka", Bizovac	2.000,00
128.	Kulturno umjetničko društvo "Izvor", Donja Motičina	3.000,00
129.	Kulturno umjetničko društvo "Sarvaš", Sarvaš	2.000,00
130.	Srpsko kulturno umjetničko društvo "Sveti Sava", Tenja	2.000,00
131.	Udruga Ruža Đakovo	1.000,00
132.	Konjički klub "Slavonija i Baranja", Ernestinovo	10.000,00
133.	Kulturno umjetničko društvo "Šokadija" Ivanovci, Marijančaci i Zelčin	1.000,00
134.	Pčelarski savez Pčelari Slavonije i Baranje	2.000,00
135.	Slavonsko tamburaško društvo "Pajo Kolarić", Osijek	10.000,00
136.	Kulturno umjetničko društvo "Josip Čoklić", Rakitovica	2.000,00

Izvor: Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj Osječko-baranjske županije

4. Potpora za edukaciju poljoprivrednika

Potpore za edukaciju poljoprivrednika, kao posebna potpora poljoprivredi u okviru horizontalnih instrumenata potpore koji se primjenjuju i na poljoprivredni sektor, dodjeljuju se sudionicima i organizatorima stručnih skupova, predavanja, radionica, seminara i drugih oblika edukacije (vezano uz nove tehnike i tehnologije u poljoprivrednoj proizvodnji, rezultate istraživanja usmjerenih unaprjeđenju i povećanju poljoprivredne proizvodnje, te opće stjecanje novih znanja i vještina iz sektora poljoprivrede).

Pored navedenoga potpora se dodjeljuje za izdavanje priručnika i publikacija namijenjenih edukaciji poljoprivrednika. Potpora se dodjeljuje za troškove koji su u neposrednoj vezi s oblicima navedenih edukacije i može iznositi do 100% opravdanih troškova. Opravdani troškovi su troškovi vezani uz najam prostora i drugi neposredni troškovi vezani uz prostor za održavanje edukacije, troškovi predavača, kotizacija, troškovi tiskanja brošura i priručnika.

U 2013. godini temeljem Odluke dodijeljeno je 8 potpora u ukupnom iznosu od 53.000,00 kuna, a u tablici 3. dani su podaci o korisnicima i iznosima.

Tablica 3. Pregled dodijeljenih potpora za edukaciju poljoprivrednika

Redni broj	Naziv	Iznos
1.	Udruženje pčelara Đakovštine, Đakovo	3.000,00
2.	Županijski savez pčelara Osječko-baranjske županije	15.000,00
3.	Svinjogojska udruga Osječko-baranjske županije	10.000,00
4.	Udruga proizvođača mlijeka Osječko-baranjske županije, Donji Miholjac	10.000,00
5.	Udruga Roma grada Beli Manastir	10.000,00
6.	Udruga voćara i vinogradara Našice	3.000,00
7.	Udruga pčelara Valpovštine	2.000,00

Izvor: Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj

5. Potpora za proizvodnju autohtonih proizvoda

Potpore za proizvodnju autohtonih proizvoda, kao posebna potpora poljoprivredi u okviru horizontalnih instrumenata potpore koji se primjenjuju i na poljoprivredni sektor, dodjeljuje se obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima i poljoprivrednim obrtima za opravdane troškove koji su vezani za nabavu posebne opreme potrebne za proizvodnju autohtonih proizvoda, te poboljšanje i razvoj proizvodnje autohtonih proizvoda. Potpora Županije iznosi do 50% opravdanih troškova vezanih uz proizvodnju autohtonih proizvoda.

U 2013. godini Županija je temeljem Odluke dodijelila potporu za 4 zahtjeva u ukupnom iznosu od 27.000,00 kuna u tablici 4. dani su podaci o korisnicima i iznosima:

Tablica 4. Pregled dodijeljenih potpora za proizvodnju autohtonih proizvoda

Redni broj	Ime i prezime/naziv	Iznos
1.	Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo Valentina Hudorović, Drenje	10.000,00
2.	Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo "Sili" Sveti Đurađ	3.000,00
3.	Pčelarska zadruga Pčelari Slavonije i Baranje	10.000,00
4.	Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo Josip Job, Osijek	4.000,00

Izvor: Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj

6. Potpore za uređenje ruralnog prostora

Potpore za uređenje ruralnog prostora, dodjeljuje se za izgradnju i održavanje ruralne infrastrukture, poboljšanje komunikacijskih veza unutar ruralnog prostora popravkom i izgradnjom putne mreže, a odobrava se jedinicama lokalne samouprave na čijem području se nalazi ruralna infrastruktura za koju se podnosi zahtjev za potporu.

Potpore se dodjeljuje za troškove nastale vezano za izgradnju i održavanje ruralne infrastrukture, te popravak i izgradnju putne mreže i može iznositi do 50% opravdanih troškova.

Opravdani troškovi su troškovi nabavke potrebnog materijala, građevinski radovi, kao i drugi troškovi koji su u neposrednoj vezi s izgradnjom i održavanjem ruralne infrastrukture, te popravkom i izgradnjom putne mreže.

U 2013. godini za ovu namjenu Županija je temeljem Odluke dodijelila potporu za 4 zahtjeva u ukupnom iznosu od 90.000,00 kuna kako slijedi:

Tablica 5. Pregled dodijeljenih potpora za uređenje ruralnog prostora

Redni broj	Općina	Iznos
1.	Općina Strizivojna	15.000,00
2.	Općina Bilje	20.000,00
3.	Općina Čeminac	20.000,00
4.	Općina Punitovci	35.000,00

Izvor: Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj

II. PROGRAMI ZA UNAPRJEĐENJE POLJOPRIVREDE

Pored projekata utvrđenih Odlukom, Osječko-baranjska županija u 2013. godini provodila je odnosno sufinancirala i druge programe koji su usmjereni unaprjeđenju poljoprivrede.

1. Poticanje stočarske proizvodnje

Nivo razvijenosti poljoprivrede u državi ogleda se prema razini razvijenosti njene stočarske proizvodnje. Osječko-baranjska županija sa svojim proizvodnim kapacitetima biljne proizvodnje ima jedno od značajnijih mjesta među županijama u Republici Hrvatskoj. Resursi biljne proizvodnje jedan su od preduvjeta proizvodnje dovoljnih količina animalnih bjelančevina: mesa, mlijeka i jaja za ishranu stanovništva, zbog čega Županija u svom razvojnom dijelu ukupnog agrara posebno mjesto ustupa razvoju stočarske proizvodnje, u okviru koje su govedarska i svinjogojska proizvodnja najznačajnija grana stočarstva i jedne od najvažnijih grana ukupne poljoprivredne proizvodnje. Osim što se u sustavu govedarske i svinjogojske proizvodnje osiguravaju značajni proizvodi (mlijeko i meso) njezina je važnost posebice naglašena zbog komplementarnosti s ratarskom proizvodnjom. Uz to što su goveda veliki potrošači ratarskih proizvoda oni u značajnoj mjeri doprinose prirodnom povećanju plodnosti tla.

U cilju razvoja stočarske proizvodnje na području Osječko-baranjske županije u 2013. godini Županija je provela sljedeće projekte usmjerene razvoju stočarstva:

1. "Unaprjeđenje genetskog potencijala u stočarstvu na području Osječko-baranjske županije u 2013. godini,
2. Panonian Bee.

1.1. Unaprjeđenje genetskog potencijala u stočarstvu na području Osječko-baranjske županije u 2013. godini

Radi unaprjeđenja genetskog potencijala matičnog stada u svinjogojskoj i govedarskoj proizvodnji Skupština Osječko-baranjske županije na 30. sjednici 27. veljače 2013. godine donijela je Zaključak o provedbi projekta "Unaprjeđenje genetskog potencijala u stočarstvu na području Osječko-baranjske županije u 2013. godini" ("Županijski glasnik" broj 2/13.), kao mjeru za održavanje i poboljšanje genetske kvalitete u stočarstvu kroz sufinanciranje genetskog rasplodnog materijala u svinjogojstvu i govedarstvu.

Unaprjeđenje genetskog potencijala matičnog stada u svinjogojskoj proizvodnji provodi se u suradnji s udrugom proizvođača svinja, a unaprjeđenje genetskog potencijala matičnog stada u govedarskoj proizvodnji provodi se u suradnji s udrugama proizvođača mlijeka i veterinarskim stanicama i veterinarskim ambulancama.

Županija je sufinancirala iznos od 50% cijene jedne doze rasplodnog genetskog materijala u svinjogojstvu, dok je u cijelosti pokrivala cijenu jedne doze rasplodnog materijala u govedarskoj proizvodnji kod poljoprivrednih gospodarstava koji imaju manje od 500 krava.

a. *Sufinanciranje umjetnog osjemenjivanja za unaprjeđenje svinjogojske proizvodnje na području Osječko-baranjske županije*

Jedan od glavnih problema s kojim se susrećemo na obiteljskim gospodarstvima je nezadovoljavajući pasminski sastav iz kojeg proizlazi mesna jedinica s niskim udjelom mišićnog tkiva. Naime, proizvođači se odlučuju na korištenje nerastova iz vlastitog uzgoja koji su upitne kvalitete, a s ovako proizvedenom svinjom nemoguće je konkurirati na zahtjevnom europskom tržištu. Takav način neusmjerenog osjemenjivanja uzrokuje dugoročne posljedice, stoga je osjemenjivanje rasplodnim genetskim materijalom visoke kvalitete preduvjet za intenzivnu svinjogojsku proizvodnju.

U cilju nastanka permanentnog rada na oplemenjivanju genetskog potencijala matičnog stada u svinjogojstvu Svinjogojska udruga Osječko-baranjske županije, radi pozitivnih učinaka iz prethodnih godina predložila je provođenje Projekta i u 2013. godini pod nazivom "Unaprjeđenje genetskog potencijala u stočarstvu na području Osječko-baranjske županije u 2013. godini u svinjogojskoj proizvodnji". Proizvodna svojstva ovise o genotipu, utjecajima okoline i njihovoj interakciji. Iako se utjecaji okoline mogu kontrolirati tako da budu najpovoljniji, genotip je ključni faktor, a ujedno i razlog zašto upravljanje rasplodivanjem igra veliku ulogu u genetskom napretku stada.

Prema provedenom modelu, a na bazi tržišne vrijednosti rasplodnog genetskog materijala u svinjogojstvu (40,00 kuna u cijenu uključen PDV) Županija je subvencionirala dozu umjetnog sjemena s 20,00 kuna, a poljoprivredna gospodarstva koja su sudjelovala u Projektu osigurala su preostalih 20,00 kuna za jednu dozu rasplodnog genetskog materijala u svinjogojstvu. Rasplodni genetski materijal korišten u ovom Projektu morao je biti proizveden u Republici Hrvatskoj, od nerasta koji se vodi u evidenciji Hrvatske poljoprivredne agencije. Vrijednost Projekta je 400.000,00 kuna i obuhvaćeno je oko 10.000 plotkinja, s ukupno 10.000 doza genetskog materijala u svinjogojstvu. Od ukupne vrijednosti Projekta, 200.000,00 kuna osigurala je Osječko-baranjska županija, a preostali iznos osigurala su poljoprivredna gospodarstva koja sudjeluju u Projektu.

U provođenju Projekta sudjelovali su nositelji ili članovi obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva, obrtnici i zadruge, a koji su upisani u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava. Potrebno je naglasiti da je u vremenu od 2004. do 2007. godine na području Osječko-baranjske županije preko 250 uzgajivača svinja u organizaciji Centra za unapređenje stočarstva uspješno je završilo tečaj za umjetno osjemenjivanje u svinjogojstvu, stoga su isti su podizali doze rasplodnog genetskog materijala u svinjogojstvu i obavljali umjetno osjemenjivanje na svojim matičnim stadima.

Projekt također značajno utječe na smanjenje broja oboljelih rasplodnih životinja od bruceloze (bolest koja se prenosi prirodnim osjemenjivanjem, a prenosi je nerast - zaražene životinje pobacuju, liječenje je dugotrajno, a u većini slučajeva životinje postaju nesposobne za reprodukciju - ova bolest prenosiva je i na čovjeka), koja je prijašnjih godina bila prisutna na području Osječko-baranjske županije.

Cilj je ovog Projekta proizvođače svinja upoznati s prednostima umjetnog osjemenjivanja jer na ovakav način proizvođači svinja smanjili su troškove usluge veterinaru, a usmjerenim osjemenjivanjem dolazi se do željenog pasminskog sastava, koji će kroz tov imati veću mesnu jedinicu, kao i smanjiti mogućnost širenja zaraznih bolesti.

b. Sufinanciranje umjetnog osjemenjivanja za unaprjeđenje govedarske proizvodnje na području Osječko-baranjske županije

Na području Osječko-baranjske županije djeluju tri udruge koje okupljaju proizvođače mlijeka. Dvije su uzgojne udruge a jedna udruga okuplja proizvođače mlijeka i to su: Udruga proizvođača mlijeka Osječko-baranjske županije, Udruga uzgajivača Holstein goveda Osječko-baranjske županije i Udruga uzgajivača simentalskog goveda Osječko-baranjske županije (u daljnjem tekstu Udruge).

Udruge su podnijele Osječko-baranjskoj županiji zahtjev za provođenje Projekta pod nazivom "Unaprjeđenje genetskog potencijala u stočarstvu na području Osječko-baranjske županije u 2013. godini u govedarskoj proizvodnji", kao njegov nastavak iz prethodnih godina.

U okviru Projekta između Županije, Udruge uzgajivača simentalskog goveda Osječko-baranjske županije, Udruge proizvođača mlijeka Osječko-baranjske županije, Udruge uzgajivača Holstein goveda Osječko-baranjske županije, 7 veterinarskih stanica i 6 veterinarskih ambulanti, zaključen je Sporazum o provedbi projekta "Unaprjeđenje genetskog potencijala u stočarstvu na području Osječko-baranjske županije u 2013. godini u govedarskoj proizvodnji". Vrijednost Projekta je oko 3.100.000,00 kuna, od toga Županija je osigurala 799.920,00 kuna za nabavku rasplodnog genetskog materijala u govedarstvu: tipa "Elita" (11.880 doza) i Genomic test (3.600 doza), a preostali iznos osiguravaju poljoprivredna gospodarstva uključena u Projekt, kojim se obuhvatilo oko 15.480 plotkinja.

Udruge i veterinarske stanice/ambulance rasplodni genetski materijal u govedarstvu nabavljali su na području Republike Hrvatske, a zahtjev za isplatu sredstava podnosili su Osječko-baranjskoj županiji. Osigurana sredstva Županija je isplatila na žiro pravne osobe koje je osigurala rasplodni genetski materijal i s kojom su udruge sklopile Ugovor o osiguranju rasplodnog genetskog materijala.

Ovlaštene veterinarske stanice/ambulance sudjelovale su u Projektu na način da su obavljali umjetno osjemenjivanje na matičnim stadima, te su strukturu računa umjetnog osjemenjivanja umanjili za vrijednost doze rasplodnog genetskog materijala. Udruge su svojim članovima izdavale potvrde s odgovarajućim brojem doza (prema broju krava), na temelju kojih veterinarske stanice/ambulance nisu naplaćivale doze rasplodnog genetskog materijala u govedarstvu kategorije "Elita", kod I. umjetnog osjemenjivanja. Za poljoprivredna gospodarstva koja nisu učlanjena u Udruge doze rasplodnog genetskog materijala osigurala su se putem veterinarskih stanica i ambulanti.

Značajna prednost Projekta je i njegova povezanost sa sprječavanjem širenja zaraza među stadima, te kontrola držanja i hranidbe životinja koje same po sebi imaju visoku ekonomsku vrijednost. Opravdanost provedbe ovoga Projekta kroz godine dokazuje i povećanje proizvodnje mlijeka na području Županije po jedinici proizvodnje.

1.2. Panonian Bee

U Osječko-baranjskoj županiji ukoliko su uvjeti za pčelarenje dobri i povoljni godišnja proizvodnja meda iznosi oko 1.500 tona. Imajući u vidu činjenicu da je u proteklih nekoliko godina broj pčelara u Osječko-baranjskoj županiji u porastu, Županija je prepoznala potrebe pčelara, te je pripremila projekt koji je usmjeren na proizvodnju i kvalitetu meda.

U sklopu drugog poziva Programa IPA Prekograničnog programa Hrvatska-Srbija 2007.-2013. godine, Osječko-baranjska županija je prijavila **Projekt "Panonian bee"** vezan uz proizvodnju i kvalitetu meda, te zdravlja pčela. Ukupna vrijednost projekta je 511.459,45 €, Osječko-baranjska županija je nositelj projekta, dok je partner iz Srbije Naučno-veterinarski institut Novi Sad. Ostali partneri su Regionalna razvojna agencija Slavonije i Baranje i Klaster pčelara Roj s hrvatske strane te Novosadski ekološki centar sa srpske strane.

Provedba Projekta "Panonian bee" započela 14. prosinca 2012. godine, kada je i potpisan Grant Contract No. 2010-0017-973002. Tijekom provedbe, a u sklopu Projekta Panonian bee u 2013. godini kupljena je za Prehrambeno-tehnološki fakultet u Osijeku oprema za ispitivanje kvalitete meda koja se sastoji od tri uređaja ukupne vrijednosti 315.000,00 kuna.

Specifični cilj projekta je umrežavanje pčelara i usklađivanje standarda u proizvodnji meda i očuvanja pčelinjeg zdravlja sa standardima Europske Unije kojima je cilj prekogranični gospodarski razvoj. Ciljne skupine su proizvođači meda, udruge pčelara, te znanstveno-istraživačke institucije.

Aktivnosti u Projektu su:

- Stvaranje baze o aktivnim pčelarima s obje strane granice
- Kontrola kvalitete meda
- Organizacija radionica vezanih uz pčelarstvo
- Organizacija regionalne konferencije pčelara u Osijeku
- Studijsko putovanje u Češku kao primjer dobre prakse
- Promocija i vidljivost.

Projekt je u provedbi, a nakon njegovog završetka Skupštini Osječko-baranjske županije dostavit će se Informacija koja će sadržavati podatke vezane uz provedbu Projekta Panonian Bee.

2. Ustrojavanje zemljišnih knjiga i informatizacija baze podataka

Cilj ustrojavanja zemljišnih knjiga i informatizacija baze podataka u Republici Hrvatskoj je uspostava moderne, ažurne evidencije o pravnom stanju nekretnina, usklađene s katastarskom evidencijom, te koja će obzirom na tehničke i tehnološke mogućnosti biti uspostavljena korištenjem novih informatičkih tehnologija.

Projekti u kojima sudjeluje Osječko-baranjska županija s Državnom geodetskom upravom i jedinicama lokalne samouprave su:

1. Program sufinanciranja državne izmjere i katastra nekretnina na području Osječko-baranjske županije za razdoblje 2013. - 2016. godine
2. Sufinanciranje izrade i ažuriranja službenih prostornih podloga državne izmjere i katastra nekretnina za razdoblje 2010. - 2013. godine.

2.1. Program sufinanciranja državne izmjere i katastra nekretnina na području Osječko-baranjske županije za razdoblje 2013. - 2016. godine

Katastarska izmjera je postupak prikupljanja i obrade podataka o položaju, obliku, površini, načinu uporabe, te nositeljima prava na česticama zemljišta; položaju, obliku, načinu uporabe te nositeljima prava na zgradama i drugim građevinama; položaju u zgradi, površini te nositeljima prava na dijelovima zgrada; područjima posebnih pravnih odnosa na zemljištu.

Poslovi državne izmjere i katastra nekretnina obavljaju se temeljem programa, kojima se utvrđuju u prvome redu područja na kojima će se obaviti osnovni geodetski radovi, topografske izmjere i izradba državnih karata, izmjera i označivanje državne granice, izradba katastra nekretnina te izvori financiranja za provedbu programa.

Svrha programa je:

- započinjanje prve faze uspostave točne, pouzdane i ažurne katastarske evidencije zasnovane na stvarnom stanju i usklađene sa zemljišnim knjigama na utvrđenom području u cilju uspostave pravne sigurnosti vlasništva nad nekretninama,
- izradu službenih prostornih podloga (baza podataka) u cilju uspostave geodetskog prostornog sustava kao prostornog informacijskog servisa u funkciji politike upravljanja prostorom Republike Hrvatske.

Programima također ostvaruju preduvjeti za racionalno i funkcionalno upravljanje prostorom drugih državnih tijela, kao i javnih poduzeća kojima je povjereno upravljanje nad državnim zemljištem. Sredstva potrebna za izvršenje programa te za izradbu i održavanje katastra nekretnina osiguravaju se u državnome proračunu te iz drugih izvora. U osiguravanju sredstava za obavljanje poslova državne izmjere i katastra nekretnina mogu sudjelovati županije, gradovi, općine te druge zainteresirane pravne i fizičke osobe. Sređivanje zemljišno-knjižnog stanja na temelju katastarske izmjere od velikog je značaja i kod kapitalnih ulaganja u izgradnju infrastrukturnih objekata (Koridor 5C, plinifikacija, melioracijski zahvati na zemljištu i slično).

Prema podacima Državne geodetske uprave Područni ured Osijek, iz 2003. godine, na području Osječko-baranjske županije bilo je neizmjereno ukupno 104.423,9186 ha od ukupnih 414.900 ha (poljoprivredne površine 257.646 ha).

U realizaciji geodetsko-katastarske izmjere ima dva stupnja:

- u I. stupnju Županija, Državna geodetska uprava, jedinice lokalne samouprave (i drugi izvori, te, fizičke i pravne osobe) putem sporazuma o provođenju izmjere poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske ili ostalog zemljišta, osiguravaju sredstva za predmetnu izmjeru i provodi se postupak javne nabave za odabir najpovoljnijeg ponuditelja
- u II. stupnju nakon provedbe postupka javne nabave potpisuje se Ugovor o nabavi za obavljanje geodetsko-katastarskih usluga u svrhu izrade katastra nekretnina na području grada/općine.

Sufinanciranje Programa državne izmjere i katastra nekretnina snosi se u sljedećem omjeru:

- Državna geodetska uprava 40%,
- Jedinice lokalne samouprave 30%,
- Osječko-baranjska županija 30%.

Ukoliko se vrši izmjera samo poljoprivrednog zemljišta, sufinancira se u sljedećem omjeru:

- Državna geodetska uprava 33%,
- Jedinice lokalne samouprave 34%,
- Osječko-baranjska županija 33%.

Sukladno godišnjim i petogodišnjim programima iz članak 5. Zakona o državnoj izmjeri i katastru nekretnina ("Narodne novine" broj 16/07., 124/10. i 56/13) Osječko-baranjska županija sudjeluje u njima, te je u tu svrhu, Skupština Osječko-baranjske županije od 2008. godine donosila višegodišnje planske dokumente, temeljem kojih je sufinancirala državnu izmjeru i katastar nekretnina na području Osječko-baranjske županije. U provedbi je Program sufinanciranja državne izmjere i katastra nekretnina na području Osječko-baranjske županije za razdoblje 2013. - 2016. godine ("Županijski glasnik" broj 10/13.).

Sredstva za sufinanciranje osiguravaju se od namjenskih prihoda sukladno Pravilniku o uvjetima i načinu korištenja sredstava ostvarenih od prodaje, zakupa, dugogodišnjeg zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske i koncesije ribnjaka ("Narodne novine" broj 45/09.). i na temelju članka 44. stavak 2. i članka 75. stavak 3. Zakona o poljoprivrednom zemljištu ("Narodne novine" broj 39/13.).

U 2013. godini Županija je nastavila sufinanciranje geodetsko-katastarske izmjere prema ugovorima koje je zaključila u prethodnim godinama na površini od oko 14.961 ha i to na području općina Drenje, Gorjani, gradova Đakovo i Našice, te je zaključila treći godišnji ugovor vezano uz izmjeru na području Općine Donja Motičina.

Tablica 6. Pregled aktivnosti Osječko-baranjske županije u 2013. godine usmjerene provođenju geodetsko-katastarske izmjere

Jedinica lokalne samouprave	Površina pod izmjerom	Ukupna vrijednost ugovora	Obveza Županije (30%)	Plaćeno u 2013. godini
Našice - k.o.o Vukojevci*	1 292	1.291.000,00	387.300,00	
Drenje - k.o. Preslatinci*	1 242	1.241.000,00	372.300,00	
Đakovo - k.o. Đakovo*	2 524	5.949.850,00	1.784.955,00	39.375,00
Donja Motičina - k.o. Donja Motičina	2 193	4.741.633,70	1.419.090,00	142.249,20
Marijanci - k.o. Čamagajevci	698	1.492.962,00	447.888,60	223.944,37
Gorjani - k.o. Gorjani**	3 782	7.965.495,00	2.389.648,50	1.194.822,70
Satnica Đakovačka - k.o. Gašinci	2 090	1.398.525,00	419.557,50	209.778,75
Magadenovac - k.o. Šljivoševci	1 140	749.700,00	224.910,00	
U K U P N O	14.961	16.348.315,70	4.901.094,60	1.810.170,02

Izvor: Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj Osječko-baranjske županije

*U postupku izlaganja

Na području Grada Đakova i Grada Našice te Općine Drenje u postupku je izlaganje i očekuje se završetak u 2014. godini, ukupan iznos za isplatiti na području te tri jedinice lokalne samouprave je 64.403,00 kune. Izvođač radova na području Općine Magadenovac radi vremenskih prilika radove predviđene za 2013. godinu obaviti će u 2014. godini.

Zaključeni je drugi ugovor, od ukupno četiri koliko je predviđeno na površini od oko 3.782 ha na području općina Gorjani, te su zaključeni: Ugovori o javnim uslugama za obavljanje geodetsko-katastarskih usluga u svrhu izrade katastra nekretnina na području Općine Satnica Đakovačka za katastarsku općinu Gašinci (2090 ha) i Ugovor o javnim uslugama za obavljanje geodetsko-katastarskih usluga u svrhu izrade katastra nekretnina na području Općine Magadenovac za katastarsku općinu Šljivoševci (1140 ha).

Osječko-baranjska županija sufinancira izmjeru od 2003. godine, sporazumi o udruživanju sredstava, odnosno stvaranju pretpostavki za provedbu izmjere, Županija je zaključila s 19 jedinica lokalne samouprave za 43.110 ha. U istom razdoblju Županija je s jedinicama lokalne samouprave i Državnom geodetskom upravom financirala izmjeru 33.907 ha (oko 25.500 ha obavljeni poslovi izmjere), ukupna vrijednost ugovorenih poslova iznosi oko 49.295.188,00 kuna, od čega je Županija osigurala 16.524.118,00 kuna.

Tablica 7. Pregled aktivnosti Osječko-baranjske županije 2003.-2013. godine usmjerene provođenju geodetsko-katastarske izmjere

	2003	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009./10.	2011./12.	2013.	UKUPNO
Sporazum o sufinanciranju (udruživanje sredstava)	Draž Vuka Vladislavci Šodolovci	Đakovo D. Miholjac Koška Marijanci Đak. Satnica Darda Vuka		Feričanci Punitovci	Osijek		Našice Drenje Magadenovac D. Motičina Gorjani Marijanci			
Ukupno ha	2.344	11.218		6.069	1.700		21.779			43.110
Ugovor o nabavi za obavljanje geod.-kat. usluga	Draž 1.063 ha Vuka 127 ha Vladislavci 605 ha Šodolovci 549 ha		Darda* 1.700 ha Koška 600 ha Vuka* 360 ha	D. Miholjac 1.249 ha Marijanci 2.300 ha Đak. Satnica 2.344 ha	Darda* 201 ha Feričanci 2.070 ha Osijek 1.700 ha	Đakovo 2.524 ha Punitovci 1.880 ha	Našice 1.292 ha Drenje 1.242 ha Magadenovac 2.170 ha	D. Motičina 2.221 ha Marijanci 698 ha Gorjani 3.782 ha Satnica Đ 2.090 ha	Magadenovac 1.140 ha	
Ukupno ha	2.344		2.660	5.893	3.971	4.404	4.704	8791	1140	33.907
Vrijednost radova	1.670.776,00		2.465.066,00	7.725.040,00	2.382.299,00	12.943.358,00	5.767.164,00	15.591.785,00	749.700	49.295.188,00
Osigurala Županija	551.356,08		785.126,12	2.317.512,00	746.100,00	3.883.007,00	1.728.221,64	5.477.532,70	224.910	16.524.118,00

Izvor: Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj Osječko-baranjske županije

* izmjera samo poljoprivrednog zemljišta

2.2. Sufinanciranje izrade i ažuriranja službenih prostornih podloga državne izmjere i katastra nekretnina za razdoblje 2010. - 2013. godine

Državna geodetska uprava je ostvarujući programske aktivnosti iz svoje nadležnosti koje su određene Zakonom o državnoj izmjeri i katastru nekretnina, blizu kraja desetogodišnjih aktivnosti prevođenja u digitalni oblik svih prostornih podloga: katastarskih planova, grafičkih prikaza prostornih jedinica, i Središnjeg registra prostornih jedinica (SRPJ) i Hrvatske osnovne karte u mjerilu 1:5.000 (HOK5) (karta i planova), odnosno izrade inicijalnog prvog kompleta službenih digitalnih ortofoto karata u mjerilu 1:5.000 (DOF5) i topografskih karata u mjerilu 1:25.000 (TK25). Smisao prevođenja u digitalni oblik i izrade novih prostornih podloga je pored zadovoljavanja trenutnih potreba korisnika, pri čemu su županije i njihove institucije jedna od najvažnijih skupina, stvaranje pretpostavke da se navedene podloge trajno održavaju u ažurnom stanju.

Konkretni ciljevi glede ažuriranja navedenih prostornih podloga su sljedeći:

- osigurati ažurno održavanje digitalnih katastarskih planova,
- osigurati ažurno održavanje grafičkog prikaza SRPJ-a na godišnjoj razini,
- osigurati obnavljanje službenih digitalnih ortofoto karata u mjerilu 1:5.000 u četverogodišnjem ciklusu,
- osigurati obnavljanje sadržaja temeljne topografske baze i topografskih karata u mjerilu 1:25.000 u četverogodišnjem ciklusu za prve dvije skupine prioritetnih klasa objekata i u osmogodišnjem ciklusu za treću skupinu klasa objekata i
- osigurati direktno korištenje prostornih podataka iz baza podataka DGU putem geoportala (koji je uspostavljen i u testnom pogonu).

S obzirom da su jedinice lokalne i regionalne (područne) samouprave obvezne osigurati službene podloge za potrebe prostornog planiranja i druge aktivnosti iz svoje nadležnosti, iste se nalaze prema Državnoj geodetskoj upravi u klasičnom odnosu naručitelj-dobavljač, za pribavljanje prostornih podloga podliježu plaćanju naknada propisanih Zakonom o državnoj izmjeri i katastru nekretnina i Pravilniku o određivanju visine stvarnih troškova uporabe podataka dokumentacije državne izmjere i katastra nekretnina. Državna geodetska uprava ponudila je jedinicama regionalne (područne) samouprave četverogodišnji Sporazum o sufinanciranju izrade i ažuriranja službenih prostornih podloga državne izmjere i katastra nekretnina za razdoblje 2010 - 2013. godine kojim su uređeni odnosi između jedinica regionalne (područne) samouprave i Državne geodetske uprave. Ukupna vrijednost sufinanciranja izrade i ažuriranja službenih prostornih podloga državne izmjere i katastra nekretnina za razdoblje 2010. - 2013. godine za područje Osječko-baranjske županije prema ponudi Državne geodetske uprave iznosi 1.654.710,00 kuna, odnosno godišnje 413.677,00 kuna, što je za 20% manje u odnosu na vrijednost prostornih podloga utvrđene Pravilnikom o određivanju visine stvarnih troškova uporabe podataka dokumentacije državne izmjere i katastra nekretnina ("Narodne novine" broj 148/08 i 75/09). Sporazumom Državna geodetska uprava osigurala je sredstva za sufinanciranje spomenutih radova, a Županija:

- potpisivanjem Sporazuma stječe pravo opetovanog povlačenja prostornih podataka i podloga obuhvaćenih Sporazumom bez ograničenja,
- stječe pravo korištenja prostornih podataka i podloga neograničeno za svoje potrebe,
- korištenje podataka, odnosno pravo korištenja, odnosi se također na županijske institucije, odnosno pravne i fizičke osobe koje za Županiju izvode ugovorima definirane poslove koji trebaju prostorne podloge,
- korištenje podataka, odnosno pravo korištenja, odnosi se na općine i gradove koji nisu stekli status velikog grada i
- potpisivanjem Sporazuma županije, ne stječu pravo prenošenja (davanja) prostornih informacija i podloga trećim subjektima.

Službene prostorne podloge (kartografske i prostorne), koje u okviru svoje nadležnosti izrađuje i održava Državna geodetska uprava, a predmet su sufinanciranja obuhvaćaju:

1. Službene listove Detaljne topografske karte u mjerilu 1:25000 (TK25)
2. Digitalnu ortofoto kartu DOF5
3. Hrvatsku osnovnu kartu HOK 5
4. Digitalni ortofoto plan DOF2 za područje izrađenosti
5. Podaci u alfanumeričkom obliku (Županija, grad/općina, mjesna samouprava, naselje, ulica i kućni brojevi)
6. Podaci u grafičkom obliku (Županija, grad/općina, mjesna samouprava i naselja, statistički krug, katastarska općina - Središnji registar prostornih jedinica)
7. Digitalni katastarski planovi - rasteri
8. Digitalni katastarski planovi - vektori.

S područja Osječko-baranjske županije u sufinanciranju ovoga Projekta sudjeluje 37 jedinica lokalne samouprave na način uređen "Sporazumom o sufinanciranju izrade i ažuriranja službenih prostornih podloga državne izmjere i katastra nekretnina za razdoblje 2010. - 2013. godine", te u svom proračunu od 2010. do 2013 osiguravaju po 5.000,00 kuna, odnosno ukupno 20.000,00 kuna. Ukupan iznos sredstava koje osiguravaju gradovi i općine u navedeno razdoblju je 740.000,00 kuna.

Iznos od 120.000,00 kuna u četverogodišnjem razdoblju osiguravaju tri javna trgovačka društva koja su dala suglasnost za sudjelovanje u ovome Projektu (Uprava za ceste Osječko-baranjske županije, Cesting d.o.o. Osijek i HEP-Plin d.o.o., Osijek). Svako trgovačko društvo godišnje osigurava po 10.000,00 kuna, te su u tu svrhu sa Županijom zaključiti prethodno navedeni Sporazum. Preostali dio sredstava u iznosu od 790.710,00 kuna u četverogodišnjem razdoblju osigurava Osječko-baranjska županija. Navedena sredstva objedinjava Županija i doznačuje Državnoj geodetskoj upravi sukladno rokovima utvrđenim Sporazumom.

Sporazum o sufinanciranju izrade i ažuriranja službenih prostornih podloga državne izmjere i katastra nekretnina za razdoblje 2010. - 2013. godine s Državnom geodetskom upravom Županija je zaključila 28. listopada 2010. godine.

Tablica 8. Pregled uplaćenih sredstava prema Državnoj geodetskoj upravi

Godina	Uplaćeno
2010.	72.535,04
2011.	413.677,50
2012.	413.677,50
2013.	413.677,50
Ukupno	1.313.567,54

Izvor: Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj Osječko-baranjske županije

3. Projekt "Kontrola plodnosti tla na poljoprivrednim gospodarstvima"

Projekt "Kontrola plodnosti tla na poljoprivrednim gospodarstvima" pokrenut je radi praćenja stanja poljoprivrednog zemljišta i utvrđivanja preporuka za gnojidbu s ciljem optimizacije gnojidbe i postizanja visokih i stabilnih prinosa u granicama ekonomičnosti i provodi se od 2003. godine. Projekt se provodi u suradnji s jedinicama lokalne samouprave, Zavodom za tlo i očuvanje zemljišta i Poljoprivrednim fakultetom u Osijeku.

Neposredni korisnici rezultata analize tla i preporuke za gnojidbu usjeva su obiteljska poljoprivredna gospodarstva, obrtnici, zadruge i trgovačka društva s ciljem optimizacije gnojidbe i postizanja visokih i stabilnih prinosa u granicama ekonomičnosti/profitabilnosti, uz smanjivanje ekološkog opterećenja okoliša (posebice podzemnih voda).

Pod analizom tla podrazumijevaju se postupci uzimanja uzoraka tla, laboratorijska analiza uzoraka i interpretacija rezultata. Rezultati analize tla omogućuju procjenu vrste i doze gnojiva za nadoknadu pojedinog hranjivog elementa u tlu, s obzirom na njegovu raspoloživost, stanje i fenofazu usjeva, te planirani prinos usjeva.

Zakon o poljoprivrednom zemljištu ("Narodne novine" broj 39/13.), u članku 7. utvrdio je obvezu fizičkih i pravnih osoba da prate stanje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države kojeg koriste na temelju ugovora o zakupu, zakupu zajedničkog pašnjaka i zakupu za ribnjake. Praćenje stanja poljoprivrednog zemljišta obavlja Agencija za poljoprivredno zemljište na temelju analize tla po službenoj dužnosti ili na zahtjev korisnika, tijekom prve godine nakon uvođenja u posjed i zadnje godine prije isteka ugovora o zakupu, zakupu zajedničkog pašnjaka i zakupa za ribnjake te periodično najmanje svake pete godine, a za korisnike koji su upisani u upisnik integrirane proizvodnje po zahtjevima takve proizvodnje. Troškove analize tla snosi korisnik zemljišta.

Navedeni Projekt se provodi na području Županije od 2003. godine, a u osiguranju potrebnih sredstava sudjeluje Osječko-baranjska županija s 40%, jedinice lokalne samouprave s 40% i poljoprivredna gospodarstva s 20% od ukupne cijene uzorka.

Tablica 9. Prikaz provedbe projekta po godinama

Godina	Broj gradova/općina	Broj uzoraka	Vrijednost projekta (kn)
2003.	12	2.307	450.000,00
2004.	23	2.965	896.319,50
2005.	25	3.290	994.567,00
2006.	27	3.305	999.101,50
2007.	26	3.306	999.403,80
2008.	34	2.985	999.995,00
2009.	35	2.985	999.995,00
2010.	30	2.686	999.871,92
2011.	39	2.846	999.002,92
2012.	39	2.803	999.914,19
UKUPNO		29.478	9.338.170,83

Izvor: Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj Osječko-baranjske županije

Skupština Osječko-baranjske županije u cilju nastavka provedbe ovoga Projekta u 2013. godini, donijela je Zaključak o provedbi projekta "Kontrola plodnosti tla na poljoprivrednim gospodarstvima" na području Osječko-baranjske županije u 2013. godini, („Županijski glasnik“ broj 2/13.) radi praćenja stanja poljoprivrednog zemljišta i utvrđivanja preporuka za gnojidbu, s ciljem optimizacije gnojidbe i postizanja visokih i stabilnih prinosa u granicama ekonomičnosti, uz smanjivanje ekološkog opterećenja okoliš.

U Projekt "Kontrola plodnosti tla na poljoprivrednim gospodarstvima" u 2013. godini prihvatilo je sudjelovanje sedam gradova i trideset dvije općine. U osiguranju potrebnih sredstava za provedbu navedenog Projekta, Osječko-baranjska županija sudjeluje sa 40%, jedinice lokalne samouprave (gradovi i općine) sa 40% i krajnji korisnici s 20% od ukupne cijene uzorka. Cijena jednog uzorka iznosi 356,73 kuna. U cijenu je uračunato uzimanje uzoraka na terenu, dostava uzoraka u laboratorij, laboratorijska analiza uzorka tla, interpretacija rezultata i preporuka gnojidbe.

Ukupna vrijednost Projekta iznosila je 999.914,19 kuna. Osječko-baranjska županija planirala je sufinancirati Projekt s ukupno 399.965,68 kuna, jedinice lokalne samouprave s ukupno 399.965,68 kuna, a krajnji korisnici s ukupno 199.982,83 kuna. Predviđeno je da se ukupno analizira 2.803 uzoraka tla, a jedan prosječan uzorak analize tla uzima se s površine od 1 ha do 5 ha. Na taj bi se način Projektom obuhvatilo 9.000 do 10.000 ha, što predstavlja oko 10% obradivih poljoprivrednih površina obiteljskih gospodarstava Osječko-baranjske županije.

U kontekstu provedbe ovoga Projekta Skupština Osječko-baranjska županija i Župan donijeli su provedbene akte, ali radi preustroja Zavoda za tlo i prelaska iz Hrvatskog centra za poljoprivredu, hranu i selo u Agenciju za poljoprivredno zemljište, Sporazum u 2013. godini nije zaključen.

4. Provedba Nacionalnog programa navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim na području Osječko-baranjske županije

Poljoprivredna proizvodnja je proizvodnja koja najviše ovisi o klimatskim uvjetima, a pouka iz katastrofalne suše iz 2003. godine, kao i u 2011. i 2012. godini je činjenica da navodnjavanje poljoprivrednih površina na kojima su zasijane poljoprivredne kulture su ključna stvar za poljoprivrednu proizvodnju u vremenu velikih klimatskih promjena.

Vlada Republike Hrvatske na svojoj 121. sjednici od 17. studenoga 2005. godine, usvojila je Nacionalni projekt navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama (NAPNAV). Cilj je Programa da se organiziranjem navodnjavanja, te okrupnjavanjem poljoprivrednog zemljišta, izmjenom strukture poljoprivredne proizvodnje, uvođenjem dohodovnih kultura, osiguraju preduvjeti za primjenu novih tehnologija u uvjetima navodnjavanja, što bi trebalo rezultirati boljim korištenjem prirodnim resursa za učinkovitiju poljoprivrednu proizvodnju, a u konačnici voditi razvoju ruralnih prostora.

Prema veličini navodnjavanih površina Republika Hrvatska se nalazi na jednom od posljednjih mjesta u Europi. Službeni podaci ukazuju da se u Hrvatskoj navodnjavalo 9264 ha ili 0,86% korištenih poljoprivrednih površina. S obzirom na postojeće prirodne potencijale, a to su kvaliteta tla, bogati vodni resursi uz klimatske pogodnosti, nedvojbeno je da ih je potrebno koristiti za učinkovitiju poljoprivrednu proizvodnju. Analize pokazuju da se suše u Hrvatskoj javljaju u prosjeku svake treće do pete godine, a ovisno o intenzitetu i dužini trajanja, mogu smanjiti urode raznih kultura od 20-80%.

Za ostvarivanje ekonomične i konkurentne poljoprivredne proizvodnje imperativ je na:

- unaprjeđenju strukture poljoprivrednih gospodarstava okrupnjavanjem poljoprivrednog zemljišta,
- poduzimanju sustavnih mjera uređenja poljoprivrednih površina, što uključuje i izgradnju sustava za navodnjavanje,
- razvijanju poticajnog zakonodavnog i institucijskog okvira za sustavno i dosljedno provođenje politike gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama s ciljem povećanja proizvodnosti i održivog upravljanja prirodnim resursima.

Navodnjavanje je jedna od mjera kojom se štete od suše mogu smanjiti, a u nekim područjima i potpuno izbjeći. Redukcije prinosa poljoprivrednih kultura uzgajanih bez navodnjavanja na području Republike Hrvatske iznose u prosječnim klimatskim uvjetima od 10 - 60%, a u sušnim i do 90% od biološkog potencijala, ovisno o kulturi, tipu tla i području. Pored toga, mjesto navodnjavanja u poljoprivredi razvijenih susjednih zemalja dovoljni su argumenti za tvrdnju o boljoj perspektivi i mjestu ove mjere u poljoprivredi i gospodarstvu općenito. Jedno od važnih polazišta za planiranje navodnjavanja jest utvrđivanje raspoloživosti i kvalitete vodnih resursa. Kada se radi o racionalnom gospodarenju vodnim resursima za potrebe navodnjavanja tada se to prvenstveno odnosi na stvaranje uvjeta za osiguranje zaliha vode za navodnjavanje.

Opći ciljevi NAPNAV-a kao strateške podloge za njegovo provođenje su sljedeći:

- analizirati i kvantificirati potencijale za sustavno uvođenje navodnjavanja u Republici Hrvatskoj,
- definirati prava i obveze svih sudionika u sustavu navodnjavanja,
- dokument treba biti kvalitetna osnova za planiranje uvođenja sustava za navodnjavanje, izgradnju infrastrukture i realizaciju planova proizvodnje poljoprivrednih kultura u novim uvjetima organizirane i nadzirane primjene navodnjavanja.

Postupak definiranja prioriteta područja u Republici Hrvatskoj tekao je u nekoliko faza, a primijenjeno je više kriterija. Kao najvažniji kriteriji za navodnjavanje uzeti su prirodni potencijali tla i vode, deficit vode, te socio-ekonomski čimbenici. Procijenjeno je da u Republici Hrvatskoj ima oko 6.000 ha površina vrlo visoke pogodnosti za navodnjavanje, od toga najviše u Dubrovačko-

neretvanskoj županiji. Oko 500.000 ha je visoke pogodnosti za navodnjavanje, od toga najviše u Osječko-baranjskoj i Vukovarsko-srijemskoj županiji.

Vrste sustava za navodnjavanje i njihova veličina ovise o potencijalnim korisnicima. U kategoriju **vrlo malih** sustava pripadaju navodnjavane površine manje od 5 ha, a **malima** se smatraju oni na površinama od 5-10 ha. To su uglavnom jedno ili više komercijalnih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava.

Sustavi **srednje** veličine odnose se na navodnjavane površine od 10 - 200 ha, a potencijalni korisnici su jedno ili više obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, jedna ili više zadruga, te trgovačka društva, a potrebna je suglasnost svih sudionika. **Veliki** sustavi smatraju se oni koji se izgrađuju za navodnjavanje površina većih od 200 ha, a potencijalni korisnici su više obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, jedna ili više zadruga, te jedno ili više trgovačkih društava, te je potrebna suglasnost 70% sudionika.

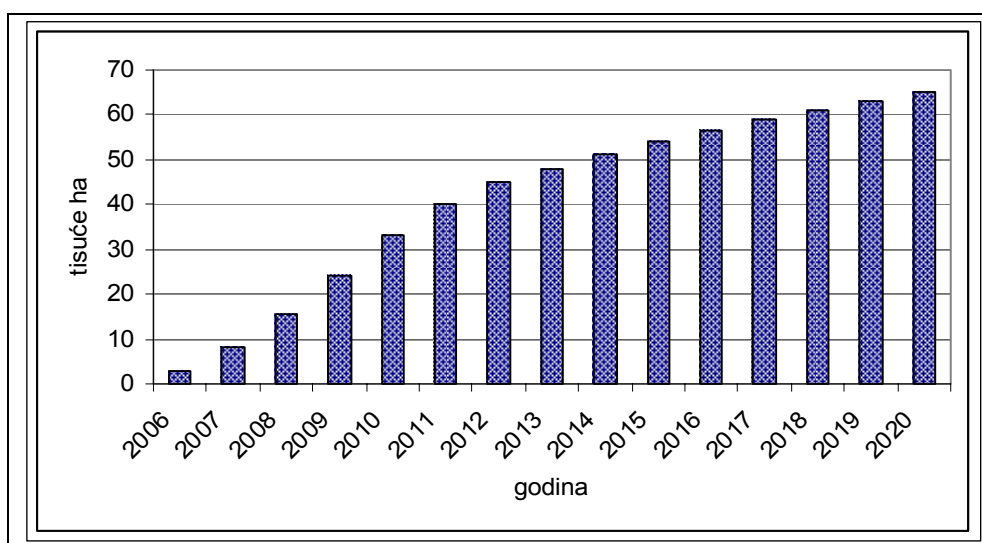
Nacionalnim projektom navodnjavanja predviđeno je, s obzirom na veličinu sustava i potencijalne korisnike, financiranje izgradnje dovoda vode do parcele uz potporu državnog proračuna u određenom postotku od potrebnog iznosa financijskih sredstava. Kod vrlo malih sustava navodnjavanja potpora iz državnog proračuna iznosi za bušenje bunara i uređenje vodozahvata-30%, dok kod malih sustava navodnjavanja navedene potpore iz državnog proračuna iznose 50%. Kod srednjih sustava navodnjavanja potpora iz državnog proračuna iznosi 70%, dok je udio krajnjeg korisnik ili lokalna uprava 30%. U velikim sustavima navodnjavanja potpora iz državnog proračuna iznosi 80%, a udio krajnjeg korisnika ili lokalne uprave je 20%.

Prema NAPNAV-u ukupna investicija do 2010. godine trebalo je iznositi 318.500.000 eura, a do 2020. godine 591.500.000 eura. Predviđeno je da će izgradnju vodozahvata i distribucijske mreže financirati Vlada Republike Hrvatske, dok u sustav za navodnjavanje ulaže krajnji korisnik. Tako je ukupna investicija države do 2010. godine trebala iznositi 213,4 milijuna eura, a do 2020. godine 396 milijuna eura.

Izvori financiranja NAPNAV-a:

- Državni proračun RH,
- pristupni fondovi EU, Svjetska banka,
- komercijalni krediti s jamstvom države,
- lokalna samouprava.

Do 2010. godine bila je planirana izgradnja sustava za navodnjavanje na 35.000 ha poljoprivrednih površina, odnosno do 2020. godine na ukupno 65.000 ha.

Slika 1. Kumulativno povećanje navodnjavanih poljoprivrednih površina u RH do 2020. godine

U provedbi NAPNAV-a županije imaju značajnu ulogu zbog specifične prirode izgradnje sustava na nacionalnoj razini, organizacija i provođenje pojedinačnih projektnih zadataka zahtjeva naročite kadrovske kapacitete, a koje niže teritorijalne jedinice u pravilu nemaju i ne mogu preuzeti poslove oko planiranja sustava za navodnjavanje.

Plan navodnjavanja područja Osječko-baranjske županije donijela je Skupština Županije 11. ožujka 2006. godine ("Županijski glasnik" broj 3/06.). Plan navodnjavanja sadrži devet poglavlja i predstavlja opsežan i sustavno izrađen planski dokument koji je odlična osnova za daljnje detaljnije rješavanje konkretnih projekata navodnjavanja na pojedinim lokacijama Županije, a izrađen je sukladno projektnom zadatku i utemeljen u postojećoj zakonskoj regulativi. Sustavno su sagledane i analizirane sve karakteristike područja relevantne za provedbu navodnjavanja.

Plan navodnjavanja na području Osječko-baranjske županije definirao je smjernice, kriterije i ograničenja za planski razvoj navodnjavanja područja, prijedlog plana i njegove faze realizacije, prijedlog izvora financiranja, te osnove upravljanja i gospodarenja vodnim resursima u svrhu navodnjavanja. Plan je baziran na potrebama za uvođenje navodnjavanja kao osnovom za daljnji opstanak i razvoj poljoprivrede. Predložena konceptijska rješenja utemeljena su u postojećim uvjetima i zasnovana na ostalim važnim studijskim i dokumentacijskim elaboratima kao što su Nacionalni plan navodnjavanja Republike Hrvatske i Vodnogospodarska osnova Republike Hrvatske s kojima su u potpunosti kompatibilni, a razmotrena je i mogućnost utjecaja izgradnje vodne stepenice Osijek.

U provedbi Nacionalnog projekta navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama (NAPNAV) Osječko-baranjska županija od 2006. godine prijavljuje pojedine projekte navodnjavanja nadležnom tijelu. U 2006. godini kandidirano je nekoliko projekata od kojih je Stručni tim za izradu i provođenje NAPNAV-a i tada Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva, odobrilo 11 projekata navodnjavanja na području Županije, a koji su se trebali sufinancirati u sklopu Plana upravljanja vodama Hrvatskih voda, te su i utvrđeni okvirni iznosi sufinanciranja iz Državnog proračuna za 2006. godinu.

Provedba NAPNAV-a na području Osječko-baranjske županije nastavljena je i u 2007. godini. U skladu s osiguranim sredstvima u Državnom proračunu za 2007. godinu, kao i odobrenim projektima, Hrvatske vode uputile su Osječko-baranjskoj županiji prijedlog Ugovora o sufinanciranju projekta dokumentacije na području Osječko-baranjske županije, kojim su utvrđeni iznosi sredstava za sufinanciranje izrade projektne dokumentacije za pojedine sustave navodnjavanja, udjeli u sufinanciranju, kao i ostale odredbe.

Sastavni dio prijedloga Ugovora je i Prilog 1., s podacima o 11 sustava navodnjavanja za koje je predviđena izrada projektne dokumentacije, a koji su predmet sufinanciranja prema navedenom prijedlogu Ugovora, kao i iznosima sufinanciranja u 2007. godini po pojedinim projektima, a ukupna vrijednost navedenog Ugovora je bila 3.367.146,00 kuna. Realizacijom navedenih sustava navodnjavanja, navodnjavala bi se ukupna površina od oko 3.660 ha.

Proveden je postupak javne nabave i Županija je zaključila ugovore o izradi sedam idejnih rješenja i stručnih podloga za lokacijske dozvole za SN, te je tijekom 2008. godine sva ugovorena projektna dokumentacija i izrađena. Za Sustave navodnjavanja Topolik i Mirkovac, Osječko-baranjska županija dobila je lokacijske dozvole.

U skladu sa zahtjevom Hrvatskih voda od 3. studenog 2008. godine, Radna grupa za provedbu NAPNAV-a na području Osječko-baranjske županije u svom prijedlogu za 2009. godinu podržala skoro sve ranije predložene projekte navodnjavanja, odnosno ukupno 11 projekata sustava navodnjavanja. Međutim u 2009. godini Osječko-baranjskoj županiji nije odobreno sufinanciranje sredstvima iz državnog proračuna niti za jedan predloženi projekt sustava navodnjavanja.

Osječko-baranjska županija je za 2010. godinu kandidirala nekoliko projekata izrade projektne dokumentacije za sustave navodnjavanja od kojih je i sustav sliva rijeke Karašice koji predstavlja jedan od najstarijih uspješnih primjera pretvaranja šumskih i močvarnih područja u Hrvatskoj u visokoproduktivne poljoprivredne površine. Studijom izvodljivosti uređenja vodnog režima sliva Karašice za potrebe višenamjenskog korištenja dokazana je opravdanost daljnjeg ulaganja u razvoj poljoprivredne proizvodnje ovog područja uvođenjem sustava navodnjavanja koji bi se zasnivao na prevođenju rijeke Drave u sliv Karašice tijekom vegetacijskog razdoblja.

Izgradnjom ovoga sustava omogućit će se navodnjavanje oko 18.500 ha poljoprivrednih površina, kao i uređenje vodnog režima na području jedinica lokalne samouprave koje mu gravitiraju, čime će se poboljšati uvjeti života i gospodarskog razvoja za oko 45.000 stanovnika. Ukupno potrebna financijska sredstva za izgradnju cijelog Sustava navodnjavanja Karašica iznose oko 572.000.000,00 kuna. Također se za potrebe urbanističkog uređenja obala uz Karašicu na području Valpova i Belišća predviđa se osim povećanja minimalnih protoka još i rekonstrukcija praga na Gatskom kanalu, rekonstrukcija ustave na početku Donje Karašice, te izvedba pragova u koritu na potezu od Valpova do Belišća i ustave nizvodno od Valpova, kojima bi se dodatno podizala razina vode Karašice na značajnim dionicama.

Realizacijom Projekta doći će i do povećanja prihoda od poljoprivredne i ribnjačarske proizvodnje, turizma, kao i povećanja zaposlenosti. Posebno je važno naglasiti i kontrolu rizika od klimatskih promjena (štete od suša i poplava) koja će biti omogućena realizacijom Projekta. S obzirom na veliki iznos cjelokupne investicije kao i njegovu važnost za SN Karašica prihvaćeno je sufinanciranje u omjeru 80% državni proračun 20% Županija kroz tri godine te je za provedbu navedenog zaključen Sporazum s Ministarstvom regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva i utvrđeni su iznosi sufinanciranja prema sljedećoj dinamici:

Tablica 10. Prikaz sufinanciranja Sustava navodnjavanja Karašica

RB	Sufinancijeri	Izvori sufinanciranja			
		2011.g.	2012.g.	2013.g.	Ukupno
1	MRRŠVG	2.800.000	3.200.000	3.600.000	9.600.000
2	Osječko-baranjska županija	700.000	800.000	900.000	2.400.000
	Ukupno	3.500.000	4.000.000	4.500.000	12.000.000

Izvor: Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj Osječko-baranjske županije

U 2010. godini s Hrvatskim vodama zaključen je i Ugovor o sufinanciranju projektne dokumentacije na području Osječko-baranjske županije Program navodnjavanja Osječko-baranjske županije za izradu Idejnog i Glavnog projekta sustava navodnjavanja Poljoprivredni institut Osijek, čija vrijednost iznosi 200.000,00 kuna, a sufinancira se na način da Hrvatske vode osiguravaju 50%, a drugih 50% potrebnih sredstava osigurava krajnji korisnik Poljoprivredni institut Osijek u skladu s Sporazumom zaključenim sa Županijom.

U 2011. godini nastavlja se suradnja s Hrvatskim vodama na provedbi NAPNAV-a i to kroz provedbu nekoliko novih projekata kao i nastavak započetih u prethodnom razdoblju. Tako je zaključen Ugovor o sufinanciranju izrade studije o utjecaju na okoliš Sustava navodnjavanja Baranja kojom se utvrđuje potreba izrade ocjene prihvatljivosti planiranog zahvata u okoliš radi navodnjavanja poljoprivrednih površina. Vrijednost izrade Studije iznosi 150.000,00 kuna, a sredstva su osigurana na način da Osječko-baranjska županija sufinancira iznos od 75.000,00 kuna odnosno 50% vrijednosti, a drugih 75.000,00 kuna odnosno preostalih 50% sufinanciraju Hrvatske vode.

Nastavljajući započet projekt SN Karašica zaključen je s Hrvatskim vodama i Ugovor o sufinanciranju projektne dokumentacije na području Osječko-baranjske županije Program izrade projektne dokumentacije Sustava navodnjavanja Karašica kojim se definiraju sredstva za

sufinanciranje izrade projektne dokumentacije u iznosu od 2.125.000,00 kuna od kojeg iznosa 1.700.000,00 kuna osiguravaju Hrvatske vode, a iznos od 425.000,00 kuna osigurava Županija kao investitor.

Temeljem ovog Ugovora Hrvatske vode kao komisionar provele su postupak javne nabave i na osnovu njega odabrale najpovoljnijeg ponuđača s kojim je zaključen Okvirni sporazum o izradi projektne dokumentacije Sustava navodnjavanja Karašica. Elektroprojekt d.d. iz Zagreba kao Izvršitelj radova prema Okvirnom sporazumu obvezuje se izraditi projektnu dokumentaciju za SN Karašica (podsustavi Miholjac-Viljevo, Kitišanci i Kapelna) - konceptijsko rješenje s preinvesticijskom studijom izvodljivosti, idejni projekt, studiju izvodljivosti te elaborat za ocjenu prihvatljivosti zahvata na ekološku mrežu. Sporazum je sklopljen na rok do 2 godine od dana njegova sklapanja. Vrijednost ugovorenih usluga iznosi 4.022.100,00 kuna s PDV-om.

U 2011. godini, osim za Sustav navodnjavanja Karašica s Hrvatskim vodama je sklopljen i Ugovor o sufinanciranju izrade projektne dokumentacije na području Osječko-baranjske županije Program navodnjavanja Osječko-baranjske županije. Njime su utvrđeni iznosi sredstava za sufinanciranje izrade projektne dokumentacije za sljedeće sustave navodnjavanja Poljoprivredni institut Osijek, Dalj, Baranjsko brdo i Mala šuma-Velik vrt, a ukupna vrijednost ugovora iznosila je 799.260,00 kuna.

Tijekom 2012. godine nastavljena je suradnja Osječko-baranjske županije s Hrvatskim vodama na provođenju projekta Sustava navodnjavanja Karašica te je 17. svibnja 2012. godine s Hrvatskim vodama sklopljen Ugovor o sufinanciranju projektne dokumentacije na području Osječko-baranjske županije Program izrade projektne dokumentacije sustava navodnjavanja Karašica. Ugovorom se definiraju sredstva za sufinanciranje izrade projektne dokumentacije u iznosu od 2.026.542,21 kuna, od kojeg iznosa 1.621.233,77 kuna osiguravaju Hrvatske vode, a iznos od 405.308,44 kuna osigurava Županija kao investitor.

Također je u 2012. godini s Hrvatskim vodama zaključen i Ugovor o sufinanciranju izrade studije o utjecaju na okoliš i Glavnog projekta Sustava navodnjavanja Baranja. Ukupna predviđena vrijednost Ugovora je 185.303,13 kuna s PDV-om, a financijska sredstva u jednakim omjerima 50:50 osigurale su Hrvatske vode i Osječko-baranjska županija.

U nastavku provedbe Nacionalnog projekta navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama (NAPNAV) na području Osječko-baranjske županije u 2012. godine Osječko-baranjska županija je 29. lipnja 2012. godine zaključila ugovor o sufinanciranju projektne dokumentacije na području Osječko-baranjske županije za sustave navodnjavanja Poljoprivrednog instituta Osijek, Baranjsko brdo i Mala šuma-Velik vrt. Ukupna vrijednost ugovora iznosi 654.149,32 kune.

U rujnu 2012. godine nastavljene su aktivnosti na provedbi NAPNAV-a na području Županije i potpisana su s Hrvatskim vodama dva Ugovora vezana uz izradu projektne dokumentacije za Sustav navodnjavanja Dalji i to Ugovor o sufinanciranju izrade projektne dokumentacije i Ugovor o komisionom vođenju Projekta. Procijenjeni troška izrade projektne dokumentacije za SN Dalj, a koja obuhvaća idejno rješenje i preinvesticijsku studiju za 3.476 ha, idejni projekt I. faze koji se odnosi na 906 ha, studiju izvodljivosti I. faze, elaborat ocjene prihvatljivosti zahvata na ekološku mrežu za I. fazu iznosi 1.630.000,00 kuna. Prema zaključenom Ugovoru o sufinanciranju, Hrvatske vode u 2012. godini za izradu projektne dokumentacije osiguravaju iznos od 700.000,00 kuna, a Županija iznos od 175.000,00 kuna.

Na radnom sastanku s predstavnicima Hrvatskih voda održanom 3. listopada 2012. godine pored ostalog postignut je i dogovor da radi ubrzanja postupaka izrade projektne dokumentacije za pojedine sustave navodnjavanja, te postupke vode Hrvatske vode temeljem komisionih ugovora. Slijedom navedenog, 18. prosinca 2012. godine potpisana su dva Ugovora o komisionom vođenju projekta i to: Sustav navodnjavanja Budimci-Krndija, ukupna procjena troška izrade projektne

dokumentacije je 1.510.000,00 kuna, a obuhvat sustava je 600 ha i Sustav navodnjavanja Puškaš, ukupna procjena troška izrade projektne dokumentacije je 1.510.000,00 kuna, a obuhvat sustava je 853 ha.

Prema Ugovorima o sufinanciranju Hrvatske vode će sufinancirati troškove izrade projektne dokumentacije za navedene sustave navodnjavanja s 80%, dok će Županija osigurati preostalih 20% potrebnih sredstava.

Tablica 11. Pregled pojedinih sustava navodnjavanja na području Županije

Naziv SN	Korisnik	Površina ha	Projektna dokumentacije (realizirano ili u tijeku realizacije)
SN Poljoprivredni institut Osijek	Poljoprivredni institut Osijek	205	Idejno rješenje, Glavni i izvedbeni projekt, Zahtjev za ocjenu procjene utjecaja zahvata na okoliš, te izrada izvedbenog projekta i elaborata iskolčenja
SN Puškaš	Belje d.d. Darda-502 ha PZ Bajmak -351	853	Novelacija Idejnog rješenja, te izrada Idejnog, glavnog i izvedbenog projekta
SN Budimci-Krndija	Hana-Vuka d.o.o. Budimci	600	Novelacija Idejnog rješenja, te izrada Idejnog, glavnog i izvedbenog projekta
SN Baranja	Belje d.d. Darda- 3.500 ha drugi korisnici -1.499 ha	4.999	Idejni projekt i Studija utjecaja na okoliš, Glavni, izvedbeni projekt i tender dokumentacija za izvođenje radova
SN Dalj	Novi agrar d.o.o Osijek i drugi korisnici	3.476	Idejno rješenje i predinvesticijska studija, novelacija Idejnog projekta I.faze 906 ha, Studija izvodljivosti za I.fazu i Elaborat o ocjeni prihvatljivosti zahvata na ekološku mrežu za I.fazu
SN Dravski rit	Belje d.d. Darda i mali korisnici	15.400	Izrada predinvesticijske studije javnog sustava navodnjavanja
SN Mala šuma - Veliki vrt Kiserdo-Nagykert)	Udruga korisnika	85	Glavni projekt, izvedbeni projekt i elaborat iskolčenja
SN Karašica -4 podustava			
1. SN Miholjac-Viljevo,	Krajnji korisnici u obuhvatu sustava zainteresirani za navodnjavanje	1.268	Konceptijskog rješenje s predinvesticijskom studijom izvodljivosti, Idejni projekt, studiju izvodljivosti te elaborat za ocjenu prihvatljivosti zahvata na ekološku mrežu za sva 3 podsustava
2. SN Kapelna		1.198	
3. SN Kitišanci		1.216	
4. Miholjački Poreč		800	
SN Baranjsko brdo	Voćari i vinogradari na Baranjskom brdu	240	Idejnog rješenja s predinvesticijskom studijom
UKUPNO		30.340 ha	

Izvor: Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj Osječko-baranjske županije

Tijekom 2013. godine nastavljene su aktivnosti na izradi projektne dokumentacije za definirane sustave navodnjavanja na kojima postoje korisnici. Tako je za Sustav navodnjavanja Dalj s Hrvatskim vodama zaključen Ugovor o sufinanciranju izrade projektne dokumentacije i Ugovora o komisionom vođenju Projekta izrade projektne dokumentacije. Procijenjeni trošak izrade projektne dokumentacije za SN Dalj, a koja obuhvaća idejno rješenje i predinvesticijsku studiju za 3.476 ha, idejni projekt I. faze koji se odnosi na 906 ha, studiju izvodljivosti I. faze, elaborat ocjene prihvatljivosti zahvata na ekološku mrežu za I. fazu iznosi 1.630.000,00 kuna.

Također je u 2013. godine s Hrvatskim vodama zaključen ugovor o sufinanciranju projektne dokumentacije za sustav navodnjavanja Karašica, kao i Ugovor o aktivnoj reviziji Idejnog projekta Podsustava navodnjavanja Miholjački Poreč u okviru Sustava navodnjavanja Karašica. Za Sustav navodnjavanja Poljoprivredni institut Osijek je ishođena je lokacijska dozvola, te je u tijeku izrada glavnog i izvedbenog projekta.

U cilju izrade projektne dokumentacije za pojedine sustave navodnjavanja za koje postoje krajnji korisnici, s Hrvatskim vodama je zaključen Ugovor o komisijskom vođenju projekta izrade projektne dokumentacije za Sustav navodnjavanja Budimci-Krndija, ukupna procjena troška izrade projektne dokumentacije je 1.510.000,00 kuna, a obuhvat sustava je 600 ha. Sukladno zaključenom Ugovoru o komisijskom vođenju projekta izrade projektne dokumentacije za Sustav navodnjavanja Puškaš, nastavljena je izrada ove projektne dokumentacije, za koju je trošak izrade procijenjen na 1.510.000,00 kuna, a obuhvat sustava je 853 ha.

U sklopu provedbe NAPNAV-a definiran je Sustav navodnjavanja Baranja obuhvata 4.999 ha, a koji se proteže na području Općine Kneževi Vinogradi. Potrebna voda za ovaj sustav navodnjavanja osigurat će se iz lateralnog kanala Kneževi Vinogradi-Zmajevac čija izgradnja je u tijeku.

Tablica 12. Pregled sufinanciranja provedbe NAPNAV-a u 2013. godini

Redni broj	Sustav navodnjavanja	Iznos
1.	Sustav navodnjavanja Mala šuma-Velik vrt	250.500,00
2.	Sustav navodnjavanja Baranjsko brdo	136.250,00
3.	Sustav navodnjavanja Budimci-Krndija	59.462,50
4.	Sustav navodnjavanja Karašica	77.183,50
5.	Sustav navodnjavanja Puškaš	140.975,00
6.	Sustav navodnjavanja Baranja	92.500,00
7.	Sustav navodnjavanja Dalj	241.779,00
	Ukupno	998.650,00

Izvor: Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj Osječko-baranjske županije

Tablica 13.: Provedba Plana navodnjavanja Osječko-baranjske županije, stanje na dan 18.ožujka 2014.

	ha	Izrađena dokumentacija	napomena	Projektantska vrijednost investicije	Planirana izgradnja početak	kraj	Korisnik
1. SN Baranja	5000	Idejni projekt, Studija utjecaja na okoliš, Studija izvodljivosti	u izradi je glavni projekt	10.000.000,00	2015.	2016.	Belje d.d.(3.200 ha) i privatni korisnici
2. SN Baranjsko brdo	368	Studija izvodljivosti Idejni projekt	u pripremi nabava za	8.000.000,00	2016.	2017.	Werkos d.o.o.
3. SN Budimci-Krndija	565	Idejno rješenje, Idejni projekt lokacijsku dozvolu	podnesen zahtjev za	12.900.000,00	2016.	2017.	Novocomerce d.o.o.
4. SN Dalj 1. faza	906	Idejno rješenje, Idejni projekt	podnesen zahtjev za lokacijsku dozvolu	38.700.000,00	2016.	2017.	Novi agrar d.o.o.
5. SN Dravski rit	1690	Predstudija izvodljivosti	u pripremi nabava za Idejni projekt	47.000.000,00	2017.	2018.	Belje d.d., Fermopromet d.o.o. i privatni korisnici
6. SN Karašica - revitalizacija vodotoka				27.000.000,00	2016.	2017.	
7. SN Karašica 1. faza podsustav Kapelna	1216	Koncepcijsko rješenje Idejni projekt	podnesen zahtjev za lokacijsku dozvolu	29.000.000,00	2016.	2017.	veliki i mali korisnici i poljoprivredne zadruge
8. SN Karašica 1. faza podsustav Miholjac-Viljevo	682	Koncepcijsko rješenje Idejni projekt	podnesen zahtjev za lokacijsku dozvolu	16.600.000,00	2016.	2017.	veliki i mali korisnici i poljoprivredne zadruge
9. SN Karašica 1. faza podsustav Kitišanci	1198	Koncepcijsko rješenje Idejni projekt	podnesen zahtjev za lokacijsku dozvolu	26.200.000,00	2017.	2018.	veliki i mali korisnici i poljoprivredne zadruge
10. SN Karašica 1. faza podsustav Miholjački Poreč	490		u izradi Idejni projekt	12.000.000,00	2017.	2018.	mali korisnici i poljoprivredne zadruge
11. SN Mala šuma - Veliki Vrt	78	Idejni projekt, Glavni projekt	podnesen zahtjev za građevinsku dozvolu	5.000.000,00	2015.	2016.	udruga malih korisnika
12. SN Poljoprivredni instituti Osijek	205	Idejni projekt Glavni projekt	Poljoprivrednom institutu oduzeto 40ha zemljišta, nužna Izmjena Idejnog i Glavnog projekta	6.000.000,00	2015	2016.	Poljoprivredni institut
13. SN Puškaš	925	Idejni projekt	u izradi Glavni projekt	5.000.000,00	2016.	2017.	Belje i PZ Bajmak
Ukupno Županija	13.233			243.400.000,00			

Izvor: Hrvatske vode, Jedinica za NAPNAV-a

ZAKLJUČAK

Poljoprivreda kao gospodarska djelatnost vezana je uz biljnu i stočarsku proizvodnju, kao i preradu, te promet poljoprivrednih proizvoda. U cilju gospodarskog razvoja Županije potrebno je primarnu poljoprivrednu proizvodnju staviti u funkciju zadovoljavanja potreba domaćeg tržišta, razvoja prehrambene industrije koja mora stvoriti dodanu vrijednost uz povećanje broja radnih mjesta, te razvijati i uvoditi nove tehnologije u funkciji održivog razvoja i zaštite okoliša, kao i razvijati proizvodnju temeljenu na ekološkim načelima, budući da posjedujemo sve potrebne resurse.

Radi unaprjeđenja poljoprivrede na području Osječko-baranjske županije od 2004. godini pokrenuto je niz projekata kojima je bio cilj pomoći onima koji ulažu u biljnu proizvodnju, u navodnjavanje, u podizanje dugogodišnjih nasada, u proizvodnju mlijeka, jaja i mesa, kao i onima koji imaju druga ulaganja koja u konačnici predstavljaju ulaganja u razvoj i unaprjeđenje poljoprivredne proizvodnje. Ulaganjem u istraživačke projekte Županija u suradnji sa znanstvenim i istraživačkim institucijama stvara uvjete za razvoj poljoprivredne proizvodnje na znanstvenim temeljima i rezultatima provedenih istraživanja.

Strateškim dokumentima prepoznata je važnost ulaganja u poljoprivrednu proizvodnju, te se provedbom različitih projekata osigurava i strukturna prilagodba i porast konkurentnosti unutar poljoprivrednog sektora. U provedbi tih projekata posebno se ističe valorizacija svakog pojedinog poljoprivrednog gospodarstva korisnika sredstava osiguranih tim projektima, te mogu za pojedince, obiteljska gospodarstva, zadruge i obrtnike, te trgovačka društva postati izvor razvojnih šansi. Uz navedeno kroz projekte se ostvaruje efikasnija suradnja između proizvođača i tako otvara mogućnost povezivanja i udruživanja temeljenih na zajedničkim stručnim, ekonomskim i organizacijskim interesima u području proizvodnje, prerade i nastupa na i prema tržištu.

U daljnjem razvoju poljoprivrede na području Županije potrebno je razvijati infrastrukturu u poljoprivredi kroz stvaranje i izgradnju dostatnih skladišnih prostora za povrtlarsku i voćarsku proizvodnju. Paralelno s time neophodno je intenzivno poticanje uspostave prerađivačkih postrojenja za voće i povrće. Zbog dobre opskrbljenosti vodom potrebno je nastaviti s aktivnostima na provedbi Nacionalnog projekta navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem, razvijati povrtlarsku i voćarsku proizvodnju i na takav način mijenjati sjetvenu strukturu površina te snažno poticati radno intenzivne proizvodnje, odnosno proizvodnje koje godišnje imaju više od 2.000 radnih sati.

Republika Hrvatska postala je dio globalnog tržišta na kojem je konkurentnost proizvodnje preduvjet opstanka, stoga je potrebna stalna prilagodba uvjetima ovakvog tržišta. Kako bismo se diversificirali na tržištu i u svijesti potrošača, Osječko-baranjska županija je u sklopu provedbe projekta "Jabuka.net: Umrežavanjem i marketingom prema ekonomskom razvoju" stvorila brend "Slavonska jabuka Dika" i osnovan je i klaster proizvođača jabuka. Brandingom poljoprivrednih proizvoda, kao i stvaranjem robnih marki drugih poljoprivrednih proizvoda čvršće ćemo se pozicionirati, te potencirati svijest i lojalnost prema brandu. Osim toga potrebno je aktivnije raditi na zaštiti poljoprivrednih proizvoda s područja Županije, dobivanjem oznake izvornosti, oznake zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnog specijaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.

U daljnjem oblikovanju poljoprivredne politike potrebno je posebnu pozornost usmjeriti zaštiti okoliša kroz primjenu direktiva koje su usmjerene zaštiti tla, vode i zraka od mogućih onečišćenja u poljoprivredi, kao i primjeni pravila višestruke sukladnosti, te agro-okolišnih mjera. Osobitu pozornost potrebno je posvetiti provođenju mjera koje imaju za cilj smanjenje onečišćenja voda mineralnim i organskim gnojivima i sredstvima za zaštitu bilja, fizičku, kemijsku i biološku degradaciju tla i smanjenje biološke raznolikosti.

Razvojem i unaprjeđenjem poljoprivredne proizvodnje stvaramo i sve potrebne uvjete za razvoj tržišta gdje bi se na temelju ponude i potražnje, kao i kvalitete poljoprivrednih proizvoda, formirale cijene, koje ne bi bile podložne oscilacijama koje imaju sada na tom tržištu. U velikoj mjeri

razvoj poljoprivrede na području Osječko-baranjske županije ovisi i o spremnosti znanstvenog potencijala i nacionalne znanstvene elite da intelektualni kapital uključe u rješavanje konkretnih problema. Perspektivu treba tražiti u proizvodima visokog stupnja obrade i proizvodima u koje je ugrađeno više znanja i intelektualnog kapitala, odnosno onima koji imaju bolju marketinšku obradu i razvijene brendove.

Republika Hrvatska ulaskom u Europsku uniju u poljoprivredi primjenjuje Zajedničku poljoprivrednu politiku (u daljnjem tekstu: ZPP), uz dogovorena prijelazna razdoblja za ispunjenje pojedinih obveza iz ZPP-a. Ciljevi ZPP-a su potpora poljoprivrednom dohotku, osiguravanje životnog standarda za poljoprivrednu populaciju, podizanje poljoprivredne produktivnosti, stabilizacija tržišta, sigurnost opskrbe tržišta, osiguranje poljoprivrednih proizvoda za potrošače po razumnim cijenama.

Reformirana Zajednička poljoprivredna politika 2014. - 2020. stavlja veći naglasak na zaštitu okoliša, osigurava pravedniju raspodjelu sredstava EU i pomoći poljoprivrednicima kako bi se bolje nosili s tržišnim izazovima. Revidirani ZPP će osigurati veću ciljanu potporu EU poljoprivrednicima i održivi razvoj ruralnih područja, pomoći u stvaranju novih radnih mjesta, osigurati stalnu opskrbu kvalitetnom hranom i održivu proizvodnju hrane te razvijati održivo upravljanje prirodnim resursima. U cilju zelenije agrarne politike, države članice će 30 posto proračuna za izravna plaćanja trošiti na mjere ozelenjivanja, kao što su diverzifikacija bilja, održavanje trajnih zelenih površina i stvaranje ekološki usmjerenog područja.